

Tampereen kaupunkiseudun

**Elinvoima, vetovoima ja pitovoima (EVP) -indeksin seutu- ja
kuntakohtainen analyysi**

Syyskuu 2026

KANGASALA

SISÄLTÖ

1. Koko maan tilannekuva
2. Kangasalan EVP-indeksi
3. Kangasalan EVP-indeksin muuttujat
4. Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi
5. EVP-indeksin tausta ja lukuohje

***Tampereen kaupunkiseudun analyysissä ovat mukana seuraavat kaupunkiseudun kunnat: Tampere, Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Vesilahti ja Ylöjärvi**

BUSINESS
TAMPERE

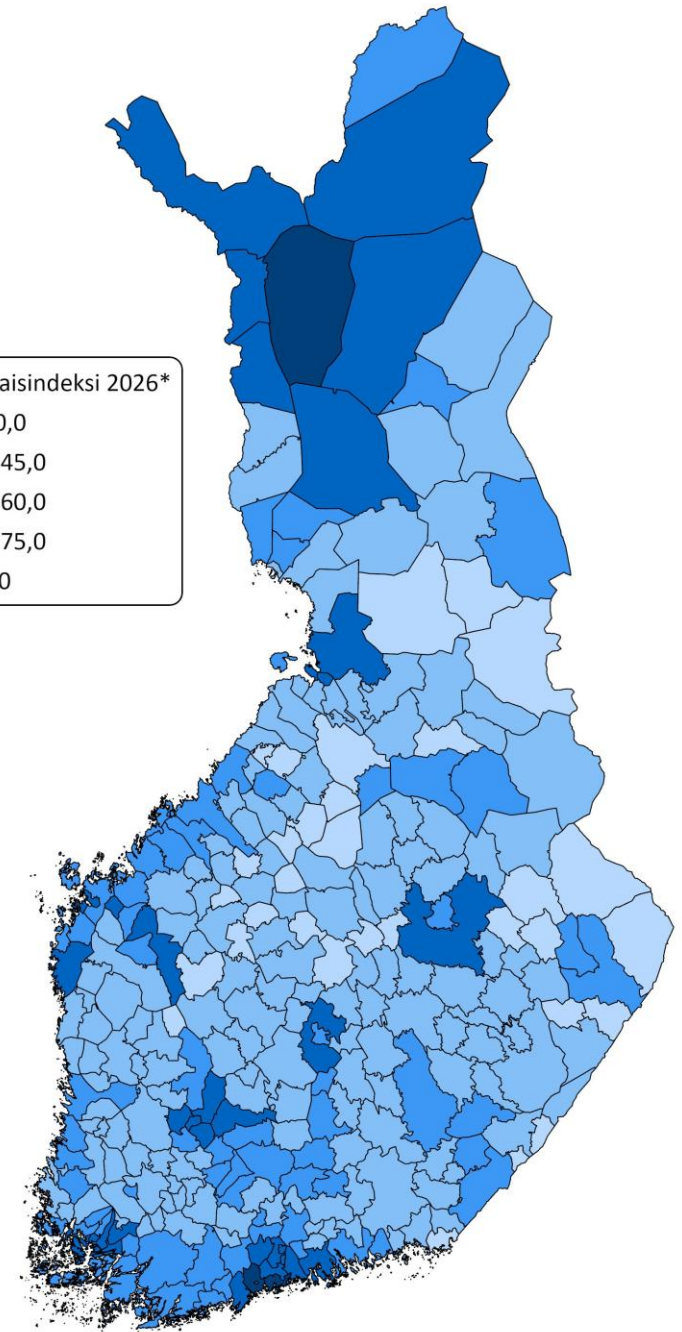
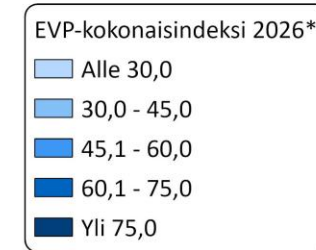
MDI
Part of FCG.

1. Koko maan tilannekuva

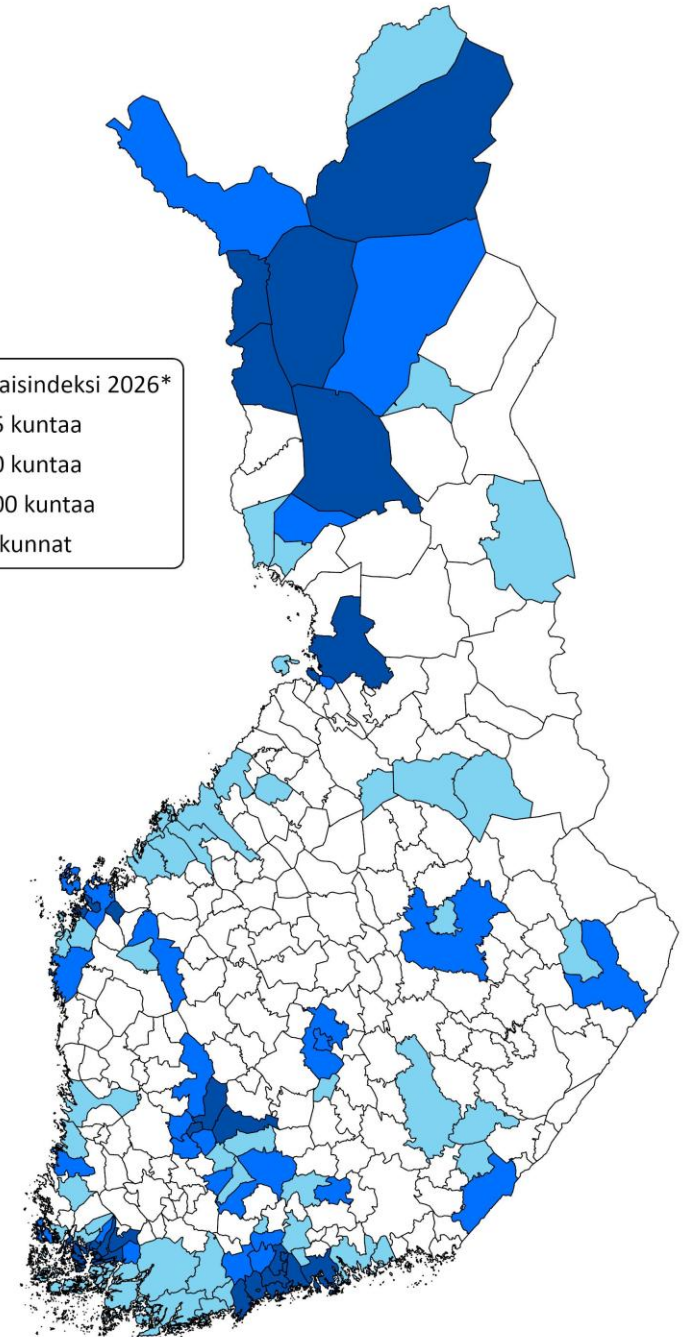
EVP-KOKONAISINDEKSI TULOKSET*

- Korkeimman EVP-indeksin kunnat painottuivat vahvasti Uudellemaalle. Lisäksi kärkijoukossa oli sekä Tampereen ja Turun seudun kuntia että Lapin ja Pohjanmaan kuntia sekä monien maakuntien keskuskaupunkeja.
- Kymmenen kärkikuntaa olivat Kittilä, Helsinki, Espoo, Pirkkala, Sipoo, Inari, Vantaa, Tampere, Porvoo ja Kirkkonummi.
 - **Keskuskaupungeista** korkeimmat indeksipisteet saivat Helsinki (81,8), Espoo (81,3), Vantaa (72,1), Tampere (71,2) ja Porvoo (70,6).
 - **Kehyskunnista** korkeimmat indeksipisteet saivat Pirkkala (74,5), Sipoo (72,7), Kirkkonummi (70,4), Tuusula (70,3) ja Kerava (69,4).
 - **Seutukaupungeista** korkeimmat indeksipisteet saivat Rauma (57,1), Paimio (56,2), Riihimäki (54,3), Pietarsaari (54,2) ja Lohja (54,2).
 - **Maaseutualueista** korkeimmat indeksipisteet saivat Kittilä (81,9), Inari (72,4), Kolari (67,8), Muonio (66,8) ja Närpiö (63,9).
- EVP-indeksissä korkeimmat pisteet saaneiden **25 kärkikunnan** joukossa oli kymmenen kuntaa Uudeltamaalta, viisi kuntaa Lapista ja Varsinais-Suomesta, kolme kuntaa Pirkanmaalta, sekä yksi kunta Pohjanmaalta ja Pohjois-Pohjanmaalta.
- EVP-indeksi jäi alhaisimmaksi alueellisesti Itä-Suomen ja keskisen Suomen kunnissa.

TOP 100 KUNNAT EVP-KOKONAISINDEKSILLÄ*

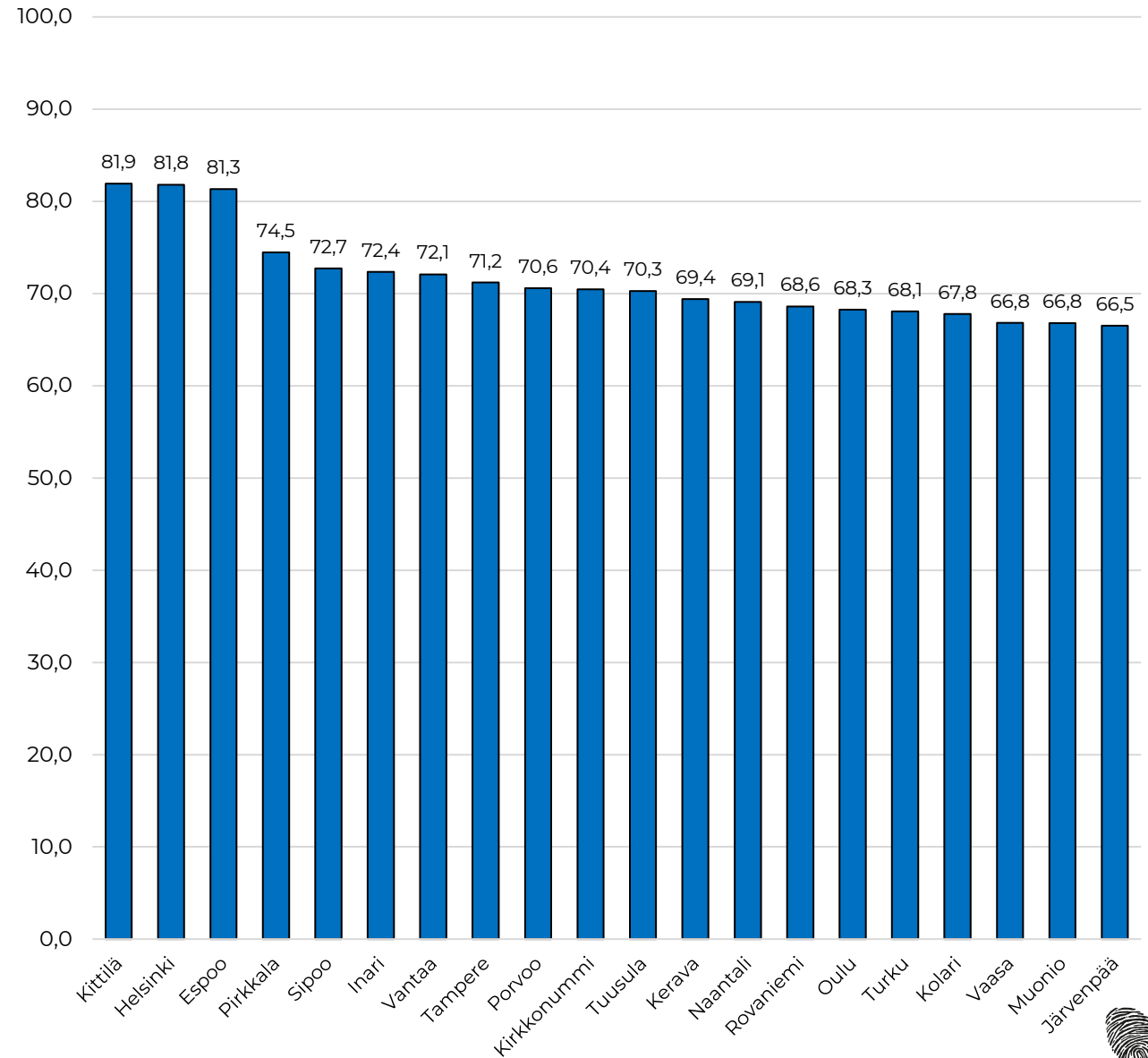
- Top 25 kunnat on kuvattu **tummansinisellä**, top 50 kuntaa **sinisellä** ja top 100 kuntaa **vaaleansinisellä** värillä. Muut kuuluvat kunnat ovat valkoisella pohjalla kartassa.
- Top 50 ja Top 100 EVP-indeksin kunnat **keskittyivät alueellisesti ryppäiksi** kasvukolmion keskuskaupunkien muodostamien kärkien eli Helsingin, Tampereen ja Turun ydinkaupunkiseuduille, Pohjanmaan rannikolle, Lappiin, keskuskaupunkeihin ja niiden ympärille sekä pistemäisesti muille alueille.
- Top 25 EVP-indeksin kunnat **keskittyivät varsinkin Helsingin ja Seinäjoen sekä Helsingin ja Turun välisten käytävien alueelle** sekä myös Pohjois- ja Tunturi-Lapin kuntiin.
- Sen sijaan Itä-Suomen, Kaakkois-Suomen ja keskisen Suomen kunnista sadan parhaimman joukkoon yltivät pääsääntöisesti vain yksittäiset suuret kaupungit, kuten Kuopio, Joensuu, Jyväskylä, Lappeenranta ja osa niiden kehyskunnista.

20 KÄRKIKUNTAA EVP-INDEKSIIN MUKAAN*

- Graafissa on EVP-kokonaisindeksin mukaan 20 korkeimman arvon saanutta Manner-Suomen kuntaa.
- Kokonaisindeksin 20 kärkikunnan joukossa oli kuusi suurinta kaupunkia ja seitsemän niiden välittömässä läheisyydessä olevaa kehyskuntaa.
- Muita keskisuuria kaupunkeja 20 kärkikunnan joukossa olivat ainoastaan Porvoo ja Rovaniemi ja Vaasa.
- Muista kunnista listalla erottuivat erityisesti Lapin matkailukunnat eli Kittilä, Inari, Muonio ja Kolari.

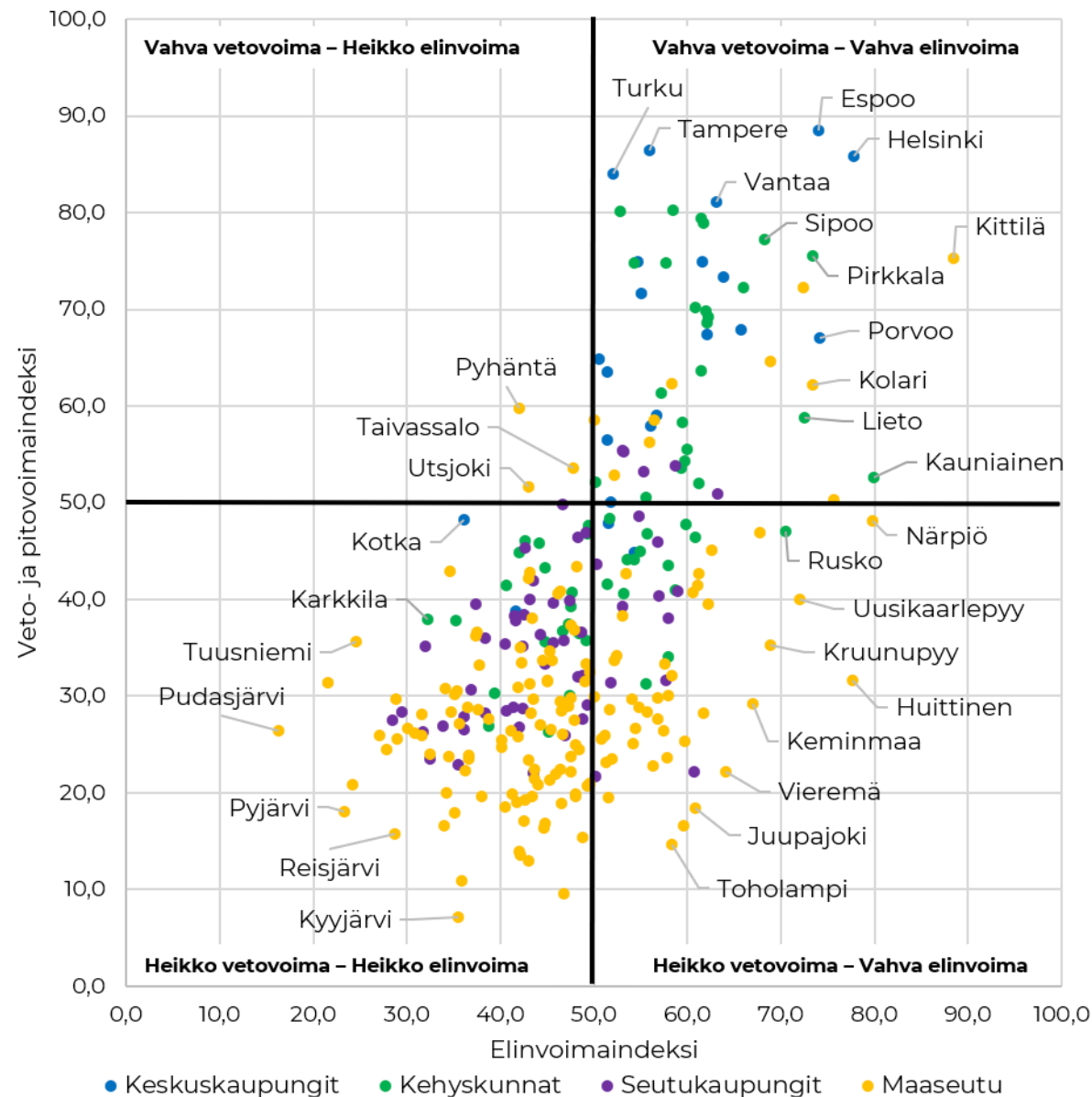
EVP-indeksin 20 kärkikuntaa 2026*

KUNNAT NELIKENTÄSSÄ EVP-KOKONAISINDEKSIIN JA ALUETYYPIN PERUSTEELLA*

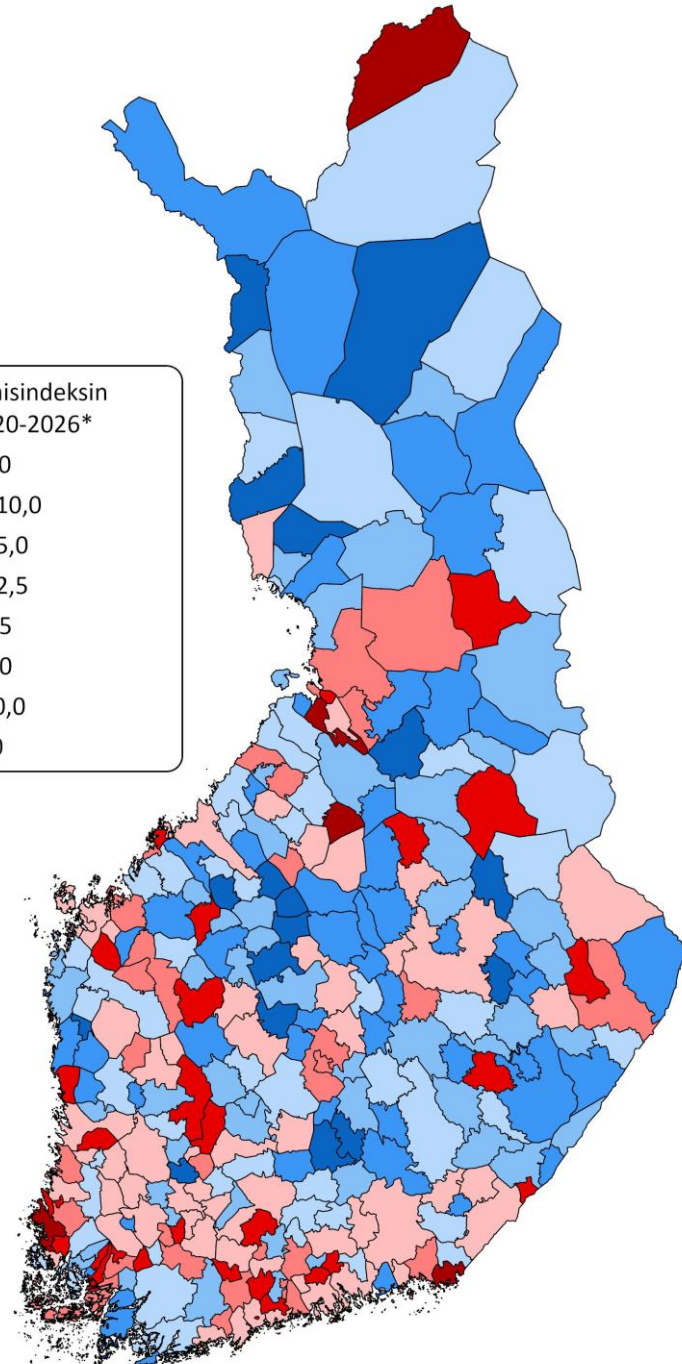
- Kaikki Manner-Suomen kunnat on sijoitettu elinvoima- sekä veto- ja pitovoimaindeksin perusteella yhteiseen nelikenttään liittyvään koordinaatistoon aluetyypin mukaan.
- **Vahvan elin-, veto- ja pitovoiman kenttään** keskittyivät pääosin keskustaupungit sekä niiden välittämässä läheisyydessä olevat kehyskunnat. Myönteisiä poikkeuksia olivat muun muassa Lapin matkailukunnat Inari, Kittilä, Kolari ja Muonio
- Toisessa ääripäässä eli **heikon elin-, veto- ja pitovoimakentän kenttään** keskittyi pääosin maaseutu-alueita ja seutukaupunkeja sekä kauempana keskustaupungeista sijaitsevia kehyskuntia.
- **Vahvan elinvoiman ja heikon vetovoiman kentässä** oli erityisesti seutukaupunkeja ja niin sanottuja toisen asteen kehyskuntia, jotka eivät sijaitse suurten tai keskisuurten kaupunkien välittömässä läheisyydessä.
- **Vahvan vetovoiman ja heikon elinvoiman kentässä** oli ainoastaan kolme kuntaa: Pyhäntä, Taivassalo ja Utsjoki.

Elinvoima- ja vetovoimaindeksin nelikenttä 2026*

EVP-KOKONAISINDEKSIIN MUUTOS*

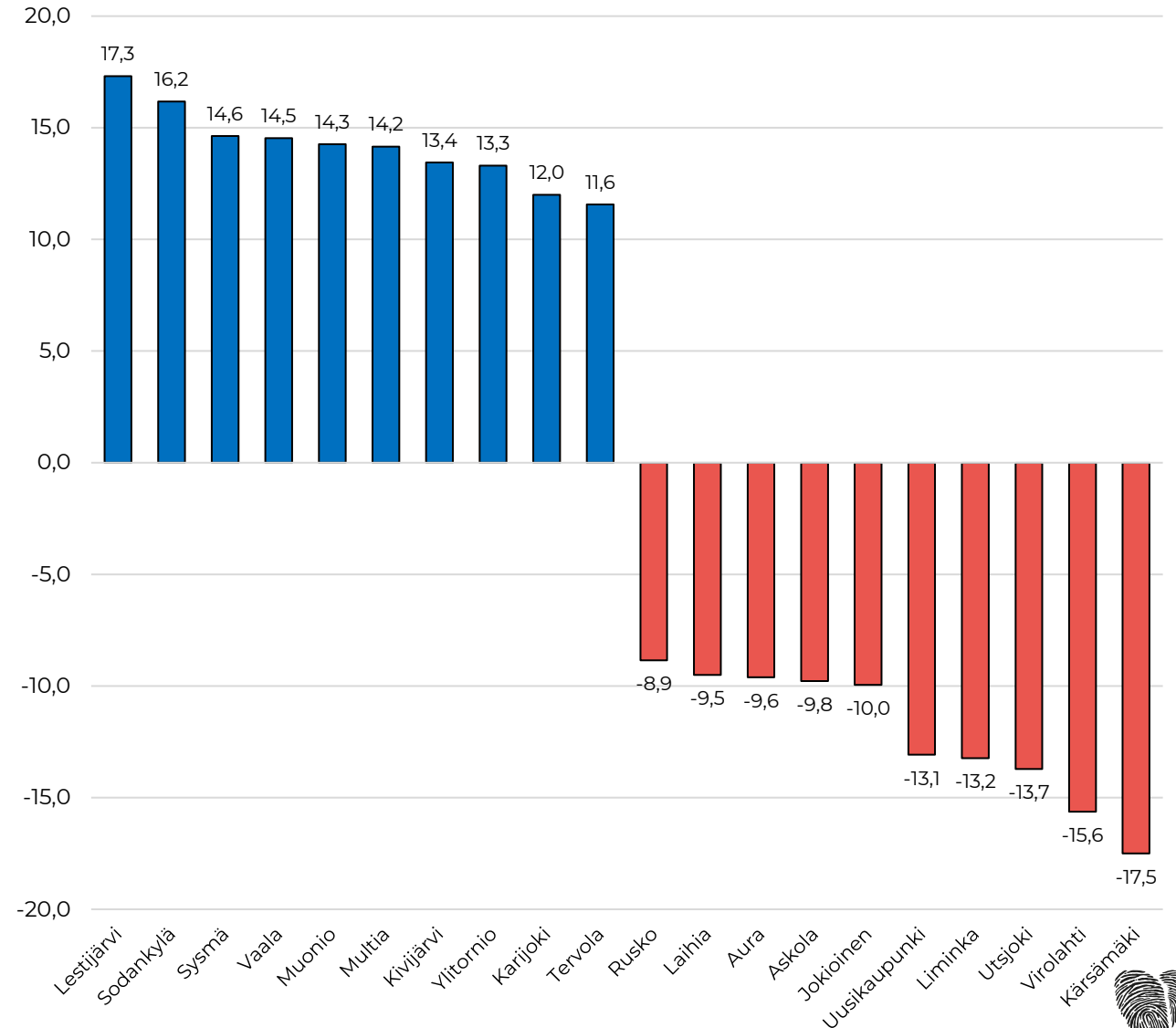
- EVP-indeksiä eniten parantaneet kunnat 2020-luvulla olivat pääasiassa maaseutualueilla sijaitsevat pienet kunnat mukaan lukien muutamat seutukaupungit ja kehyskunnat. Väestöltään pienemmissä kunnissa indeksin vaihteluväli on vuositasolla suurempaa kuin väestöltään suurissa kaupungeissa.
- Kymmenen eniten indeksiä parantanutta kuntaa olivat Lestijärvi, Sodankylä, Sysmä, Vaala, Muonio, Multia, Kivijärvi, Ylitornio, Karijoki ja Tervola.
 - Keskuskaupungeista** indeksi parantui ainoastaan Kajaanissa (+4,0), Mikkelissä (+2,2) ja Rovaniemellä (+0,4).
 - Kehyskunnista** indeksi parantui eniten Vesilahdessa (+10,5), Sauvossa (+8,8), Siilinjärvellä (+7,4), Hirvensalmella (+7,4) ja Hankasalmella (+7,2).
 - Seutukaupungeista** indeksi parantui eniten Kauhavalla (+9,9), Kemijärvellä (+8,1), Savonlinnassa (+6,1), Kristiinankaupungissa (+5,9) ja Alajärvellä (+5,9).
 - Maaseutualueista** indeksi parantui eniten Lestijärvellä (+17,3), Sodankylässä (+16,2), Sysmässä (+14,6), Vaalassa (+14,5) ja Muoniossa (+14,3).
- EVP-indeksissä eniten parantaneiden **25 kärkikunnan joukossa** oli kuusi kuntaa Lapista, neljä kuntaa Keski-Suomesta, kolme kuntaa Keski-Pohjan-maalta ja Pohjois-Savosta, kaksi kuntaa Etelä-Pohjanmaalta, Pohjois-Pohjanmaalta ja Päijät-Hämeestä sekä yksi kunta Etelä-Savosta, Pirkanmaalta ja Uudeltamaalta.
- EVP-indeksi heikentyi eniten kehyskunnissa sekä maaseutualueilla ja erityisesti Uudellamaalla ja Varsinais-Suomessa.

20 KÄRKIKUNTAA EVP-INDEKSIIN MUUTOKSEN MUKAAN*

- Graafissa on eniten parantaneet ja heikentyneet kunnat EVP-kokonaisindeksissä vuosien 2020–2026 aikana.
- Kokonaisindeksi kasvoi 169 kunnassa ja laski 123 kunnassa vuosien 2020–2026 aikana.
- Kokonaisindeksi kasvoi eniten Lestijärvellä, Sodankylässä, Sysmässä, Vaalassa ja Muoniossa.
- Kokonaisindeksi laski eniten Kärsämäellä, Virolahdella, Utsjoella, Limingassa ja Uudessakaupungissa.
- Manner-Suomen kuntien kokonaisindeksin muutos vaihteli Lestijärven 17,3 pisteen kasvusta Kärsämäen 17,5 pisteeseen laskuun.

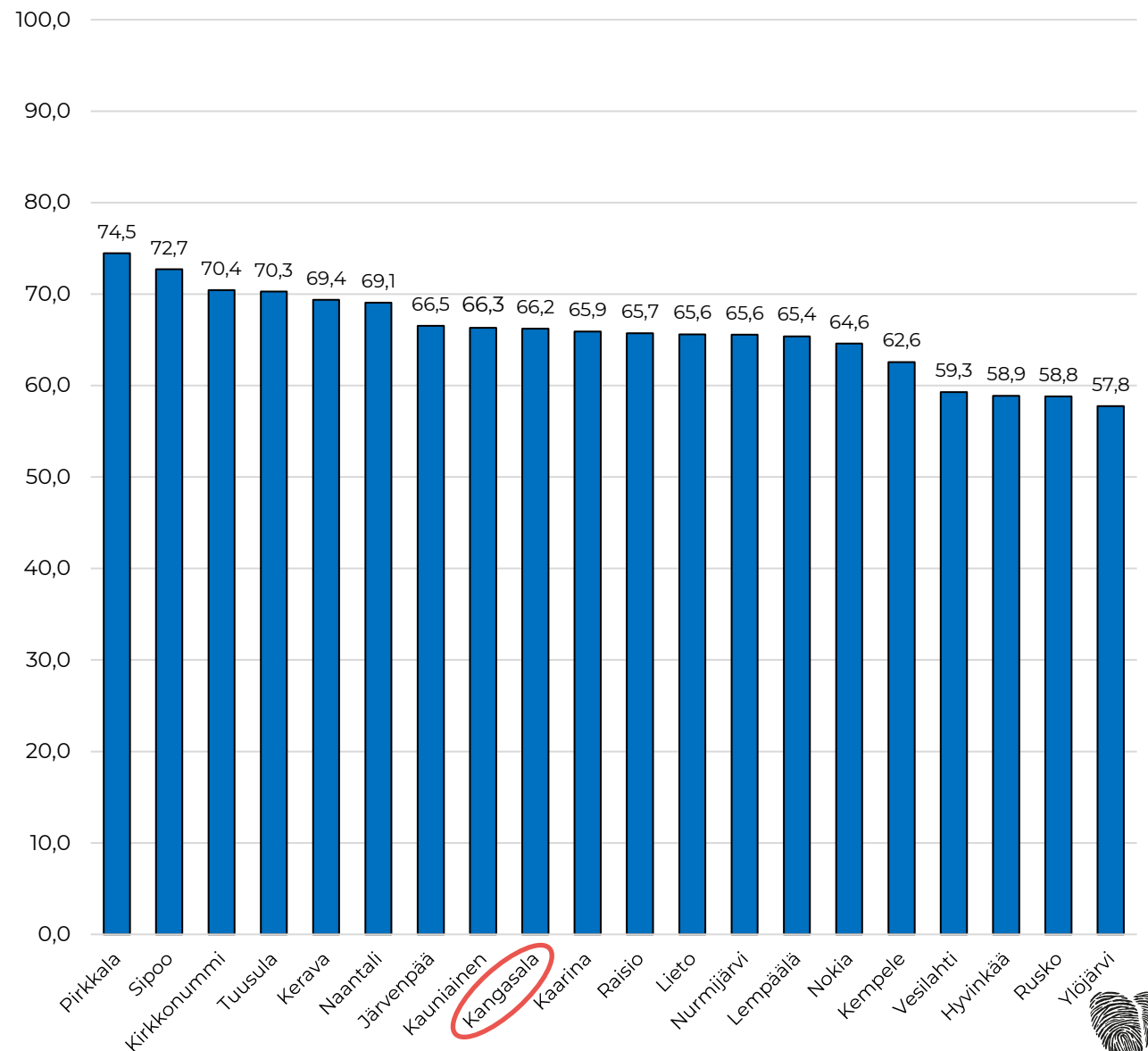
EVP-indeksin muutos 2020–2026*
(10 kärkikuntaa kasvussa ja laskussa)

KEHYSKUNTIEN EVP- INDEKSI*

- Graafissa on kehyskuntien 20 kärkikunnan järjestys elinvoima-, vetovoima- ja pitovoiman kokonaisindeksin mukaan. Manner-Suomessa on 58 alueryhmään kuuluvaa kuntaa.
- Kärkisijoilla oli kahdeksan kuntaa Helsingin seudulta, kuusi kuntaa Tampereen seudulta, viisi kuntaa Turun seudulta sekä yksi kunta Oulun seudulta.
- Kokonaisindeksi oli korkein Pirkkalassa, Sipoossa, Kirkkonummella, Tuusulassa ja Keravalla.
- Kehyskuntien kokonaisindeksin vaihteluväli oli erittäin suuri Pirkkalan 74,5 pisteestä Hankasalmen 32,8 pisteeseen.
- Kehyskunnissa on vahvat lukemat erityisesti väestönkehitystä sekä koulutusta ja hyvinvointia mittaavissa muuttujissa.

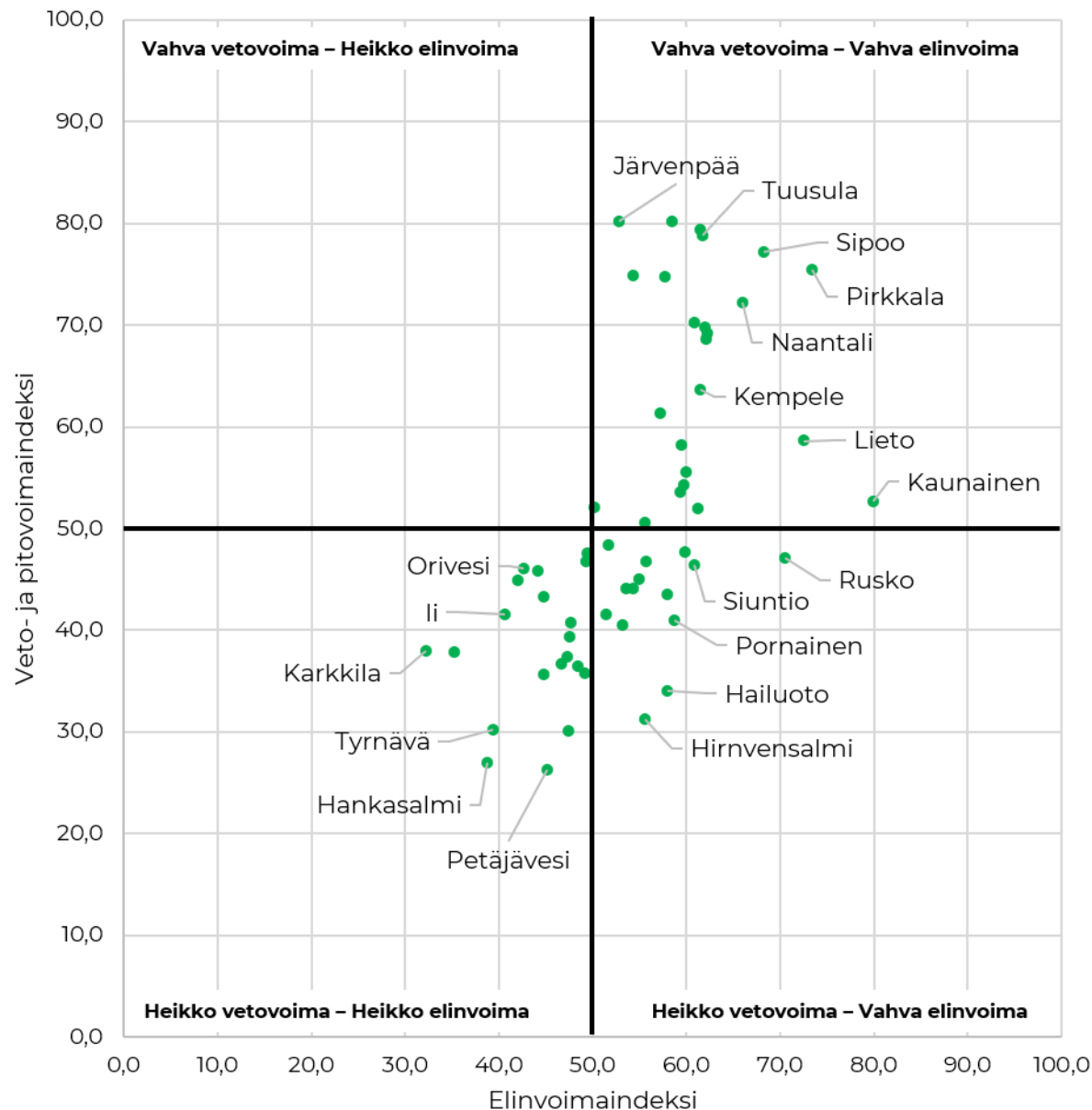
Kehyskuntien EVP-indeksin 20 kärkikuntaa 2026*

KEHYSKUNTIEN NELIKENTTÄ*

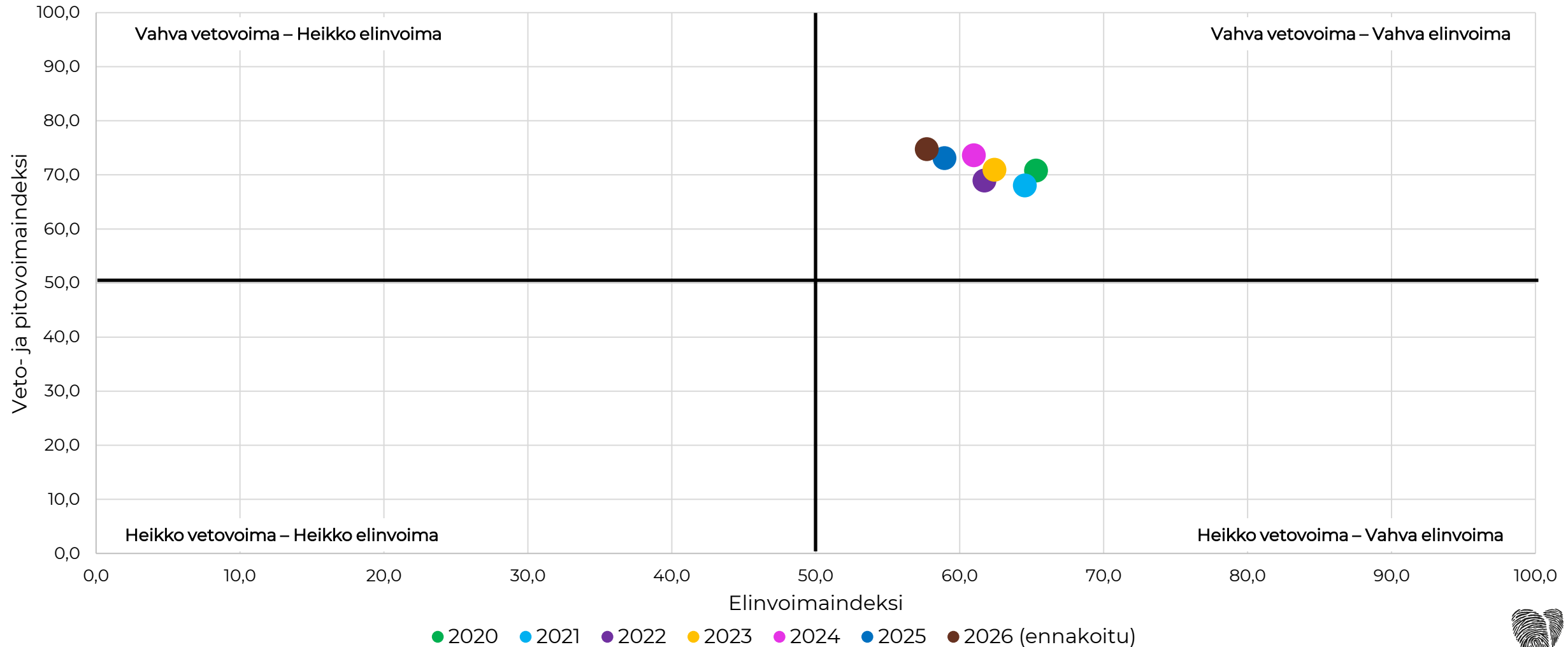
- Koordinaatistoon on sijoitettu kaikki 58 kehyskuntaa elinvoima- sekä veto- ja pitovoima- indeksien perusteella yhteiseen nelikenttään.
- **Vahvan elinvoiman sekä vahvan veto- ja pitovoiman kentässä** oli 24 kehyskuntaa. Elinvoimaindeksin kärjessä olivat Kauniainen, Pirkkala ja Lieto sekä veto- ja pitovoimaindeksin Kerava, Järvenpää ja Kirkkonummi.
- **Heikon elinvoiman sekä heikon veto- ja pitovoiman kentässä** oli 20 kehyskuntaa. Suurin osa kehyskunnista oli niin sanottuja toisen asteen kehyskuntia, jotka eivät sijaitse suurten tai keskisuurten kaupunkien välittömässä läheisyydessä.
- **Vahvan elinvoiman sekä heikon veto- ja pitovoiman kentässä** oli 14 kehyskuntaa. Lähellä vahvan elinvoiman sekä vahvan veto- ja pitovoiman kenttää olivat Sotkamo ja Masku.
- **Heikon elinvoiman sekä vahvan veto- ja pitovoiman kentässä** ei ollut yhtään kuntaa.

Elinvoima- ja vetovoimaindeksin nelikenttä 2026

KANGASALAN ”LIKKUMINEN” NELIKENTÄSSÄ 2020–2026*

Elinvoima- ja vetovoimaindeksin nelikenttä 2020-2026*

KEHYSKUNTIEN POSITIO EVP-INDEKSISSÄ NELJÄNNEKSITTÄIN 2026*

64,4 – 74,5

Paras
neljännes

- Pirkkala
- Sipoo
- Kirkkonummi
- Tuusula
- Kerava
- Naantali
- Järvenpää
- Kauniainen
- **Kangasala**
- Kaarina
- Raisio
- Lieto
- Nurmijärvi
- Lempäälä

50,7 – 64,6

Toiseksi paras
neljännes

- Nokia
- Kempele
- Vesilahti
- Hyvinkää
- Rusko
- Ylöjärvi
- Vihti
- Mustasaari
- Muurame
- Masku
- Siuntio
- Mäntsälä
- Sauvo
- Siilinjärvi
- Hattula

43,4 – 50,0

Toiseksi heikoin
neljännes

- Sotkamo
- Nousiainen
- Pornainen
- Pyhtää
- Taipalsaari
- Ilmajoki
- Kontiolahti
- Hollola
- Pälkäne
- Hailuoto
- Asikkala
- Orivesi
- Lumijoki
- Laukaa
- Hämeenkyrö

32,8 – 43,4

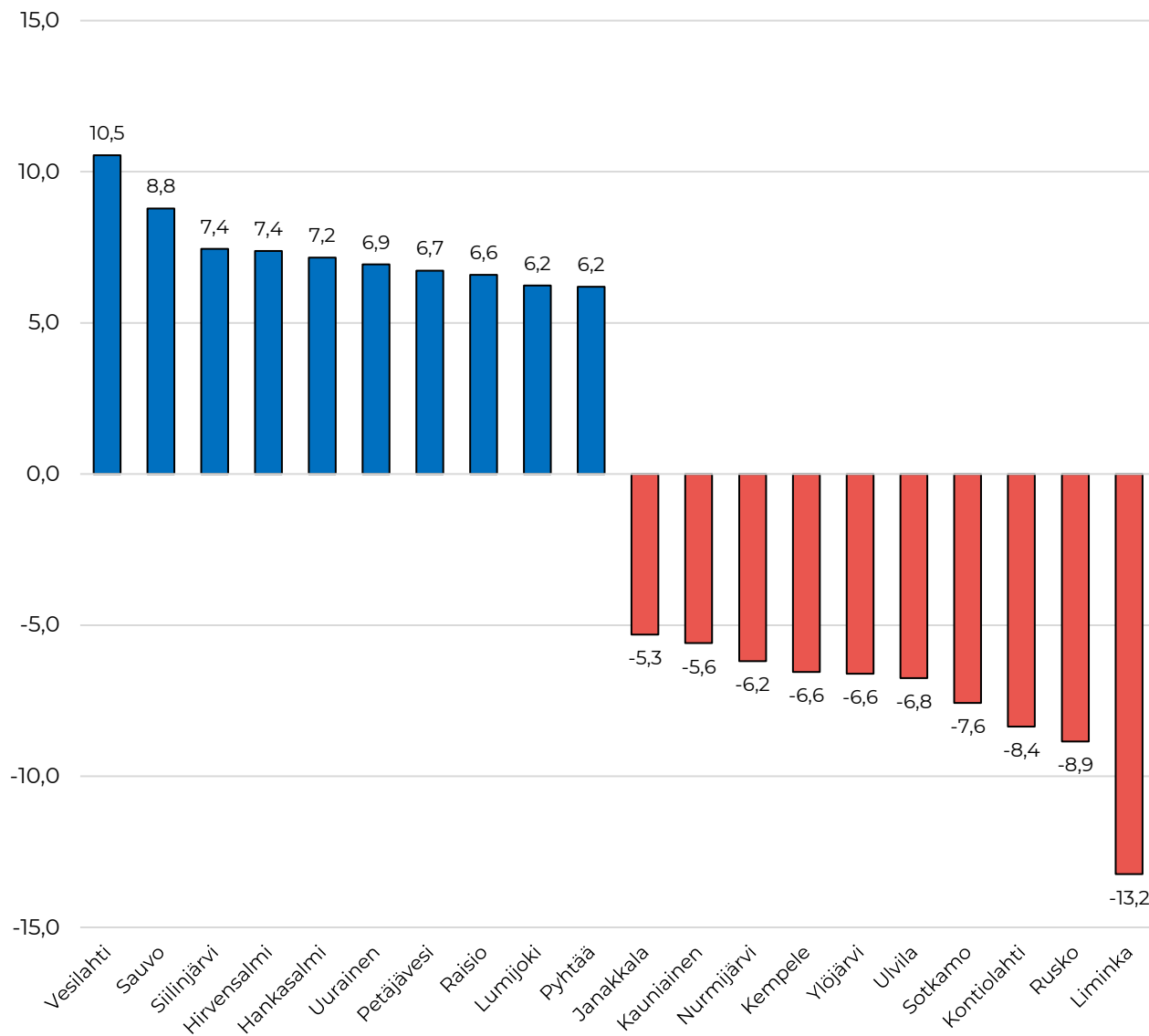
Heikoin
neljännes

- Uurainen
- Hirvensalmi
- Toivakka
- Liminka
- Orimattila
- Janakkala
- Ii
- Mynämäki
- Ulvila
- Muhos
- Petäjävesi
- Karkkila
- Tyrnävä
- Hankasalmi

KEHYSKUNTIEN EVP- INDEKSIIN MUUTOS*

- Graafissa on kehyskuntien muutos EVP-kokonaisindeksissä vuosien 2020–2026 aikana.
- Kokonaisindeksi kasvoi 24 kehyskunnassa ja laski 34 kehyskunnassa vuosien 2020–2026 aikana.
- Kokonaisindeksi kasvoi eniten Vesilahdella, Sauvossa, Siilinjärvellä, Hirvensalmella ja Hankasalmella.
- Kokonaisindeksi laski eniten Limingalla, Ruskolla, Kontiolahdessa, Sotkamossa ja Ulvilassa.
- Kehyskuntien kokonaisindeksin muutos vaihteli Vesilahden 10,5 pisteen kasvusta Limingan 13,2 pisteen laskuun.
- Kehyskunnissa asumista ja rakentamista, muuttoliikettä sekä opiskelijoita ja kansainvälisyyttä mittaavissa muuttujissa tapahtui vahvistumista.
- Tuloja ja taloutta sekä yritystoimintaa mittaavissa muuttujissa sen sijaan tapahtui selkeää heikentymistä.

Kehyskuntien EVP-indeksin muutos 2020–2026*
(10 kärkikuntaa kasvussa ja laskussa)

KEHYSKUNTIEN POSITIO EVP-INDEKSIIN MUUTOKSESSA NELJÄNNEKSITTÄIN 2020–2026*

+3,6 – +10,5

Paras
neljännes

- Vesilahti
- Sauvo
- Siilinjärvi
- Hirvensalmi
- Hankasalmi
- Uurainen
- Petäjävesi
- Raisio
- Lumijoki
- Pyhtää
- Toivakka
- Hailuoto
- Hattula
- Tuusula

-1,1 – +3,4

Toiseksi paras
neljännes

- Ii
- Orivesi
- Nokia
- Masku
- Nousiainen
- Asikkala
- Hollola
- Naantali
- Mynämäki
- Hämeenkyrö
- Pälkäne
- Pirkkala
- Pornainen
- Laukaa
- Taipalsaari

-1,1 – -4,6

Toiseksi heikoin
neljännes

- Mustasaari
- Kirkkonummi
- Tyrnävä
- **Kangasala**
- Hyvinkää
- Orimattila
- Ilmajoki
- Muurame
- Mäntsälä
- Lieto
- Kerava
- Muhos
- Vihti
- Lempäälä
- Siuntio

-4,7 – -13,2

Heikoin
neljännes

- Kaarina
- Sipoo
- Järvenpää
- Karkkila
- Janakkala
- Kauniainen
- Nurmijärvi
- Kempele
- Ylöjärvi
- Ulvila
- Sotkamo
- Kontiolahti
- Rusko
- Liminka

2. Kangasalan EVP- indeksi

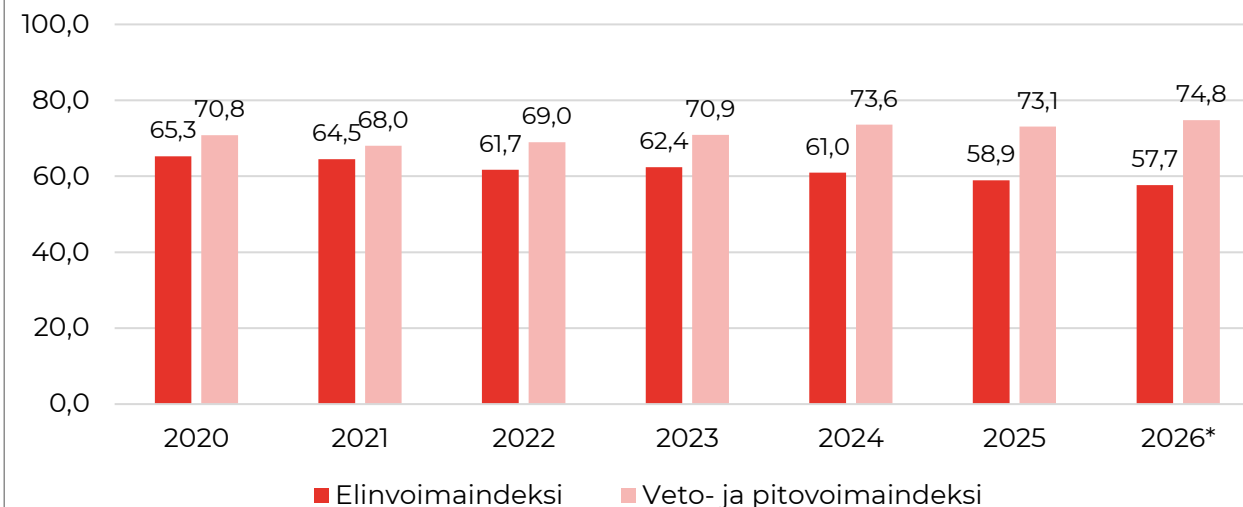
EVP-INDEKSI

70,4
↑
38,0

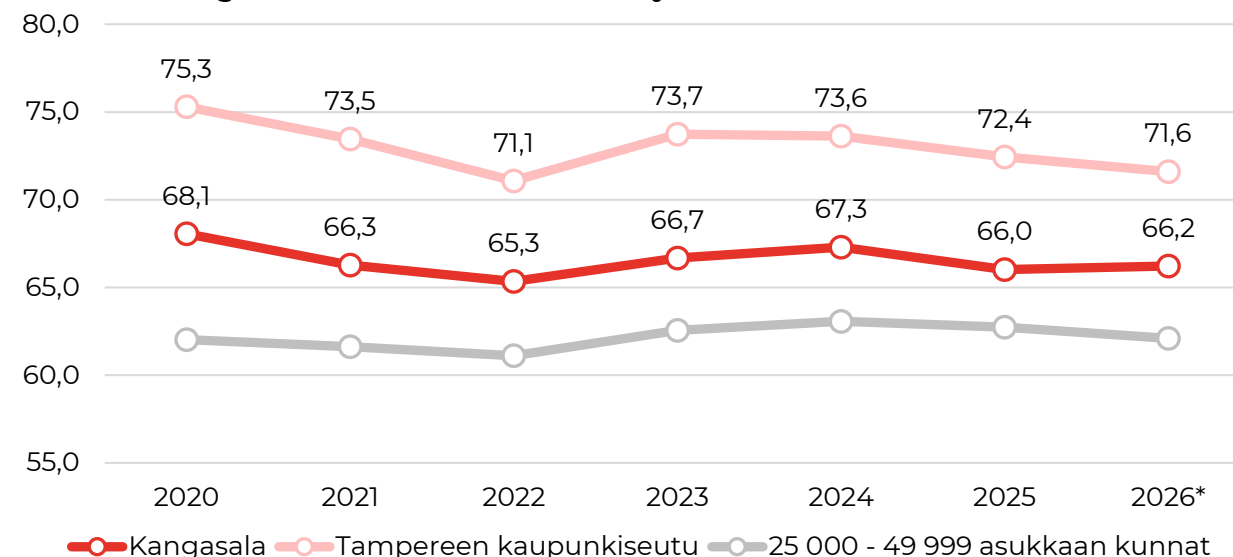
Kangasalan elinvoima on EVP-indeksillä mitattuna koko maan 22. vahvin. Kangasalan EVP-kokonaisindeksi oli 66,2 vuonna 2026. Kunnan elinvoimaindeksi oli 57,7 sekä vetovoima- ja pitovoimaindeksi puolestaan 74,8.

- Kangasalan EVP-indeksi oli alhaisempi kuin Tampereen kaupunkiseudun indeksi, mutta korkeampi kuin samankokoisten kuntien indeksin keskimääräinen arvo.
- EVP-kokonaisindeksi laski vuosien 2020-2022 aikana, mutta kasvoi tämän jälkeen vuoteen 2024 asti. Viime vuosien aikana indeksi on vaihdellut kasvun ja laskun välillä. Koko ajanjakson aikana indeksissä tapahtui laskua.
- Kangasalan EVP-Indeksin laskun taustalla vuosien 2020-2026 aikana oli erityisesti talouslukuindeksin kääntäminen negatiiviseksi sekä sairastavuusindeksin heikentyminen.
- Kangasalan elinvoimaindeksi laski ajanjakson aikana, mutta veto- ja pitovoimaindeksissä tapahtui kasvua.

Kangasalan elinvoima- sekä veto- ja pitovoimaindeksin kehitys vuosien 2020-2026 aikana

Kangasalan EVP-indeksin kehitys vuosien 2020-2026 aikana*

ELINVOIMAINDEKSI OSA-ALUEITTAIN*

Kangasalan elinvoimaindeksi on koko maan 65. vahvin. Elinvoimaindeksi oli 57,7 vuonna 2026 ja se laski 7,6 pisteellä vuosien 2020–2026 aikana.

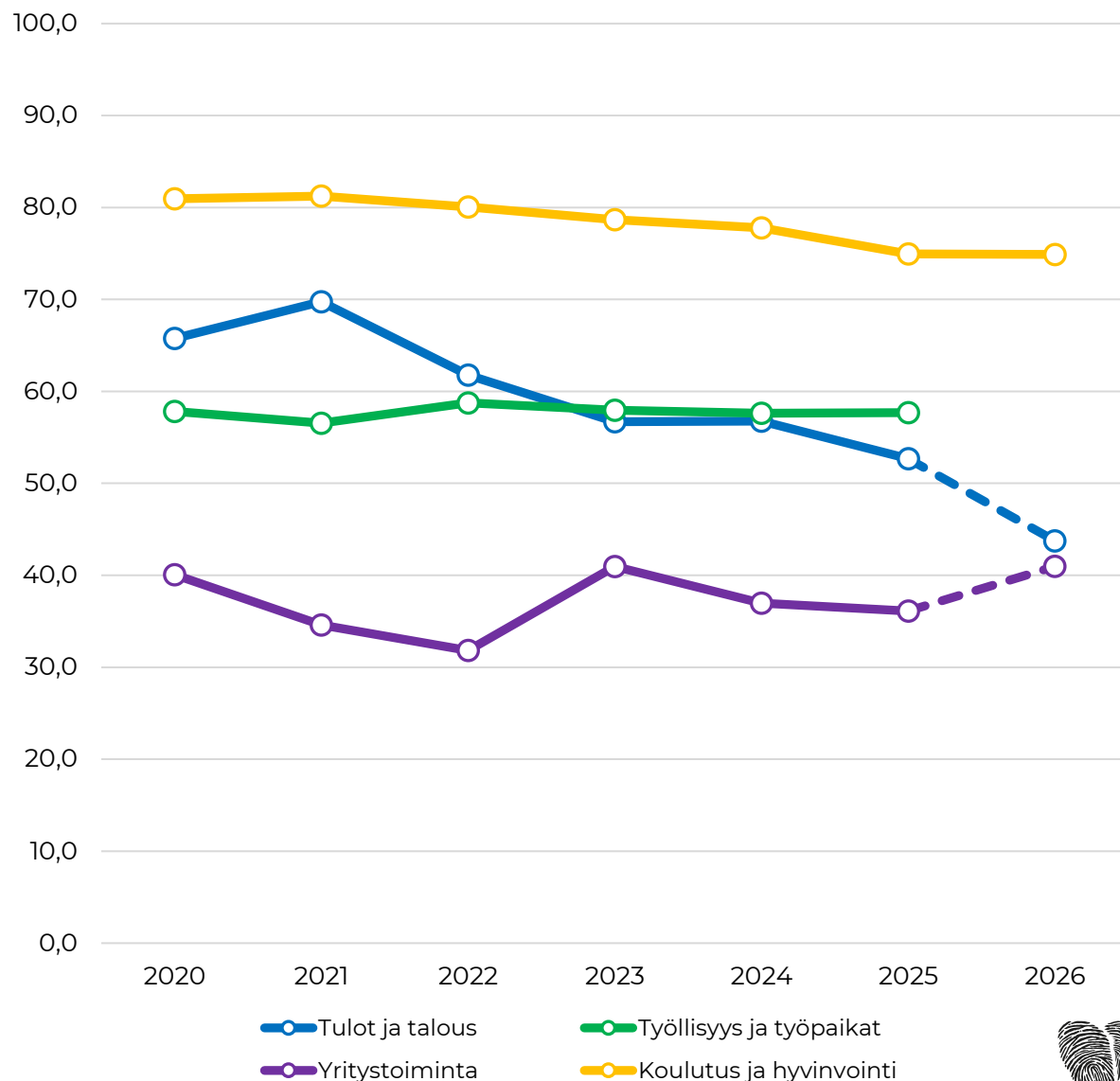
Tulot ja talous: vahvat lukemat tulonsaajien mediaani-tuloissa, mutta heikko talouslukuindeksi. Osa-alue on heikentynyt merkittävästi talouslukuindeksin kääntynyt negatiiviseksi.

Työllisyys ja työpaikat: 35–44-vuotiaiden työllisyysaste ja taloudellinen huoltosuhde ovat erittäin vahvoja, mutta työpaikkaomavaraisuus on erittäin heikko. Osa-alueessa ei ole tapahtunut suurta muutosta ajanjakson aikana. Taloudellinen huoltosuhde on vahvistunut, mutta työpaikkaomavaraisuusaste heikentynyt.

Yritystoiminta: Yrityisperustanta on kohtalainen ja avoimen sektorin työpaikkojen väheneminen on ollut maltillisempaa kuin suurimmassa osassa maata, mutta yritystiheys on erittäin heikko. Osa-alue on vahvistunut yritysverustannan heikentyessä ja avoimen sektorin työpaikkojen vähennyttä vähemmän kuin suurimmassa osassa maata.

Koulutus ja hyvinvointi: koulutustasoindeksi on koko maan kärkitasoa ja sairastavuusindeksi kohtalainen. Osa alue on heikentynyt sairastavuusindeksin kasvun myötä.

Kangasalan indeksipisteet elinvoimaindeksin osa-alueista 2020-2026

VETO- JA PITOVOIMA- INDEKSI OSA-ALUEITTAIN*

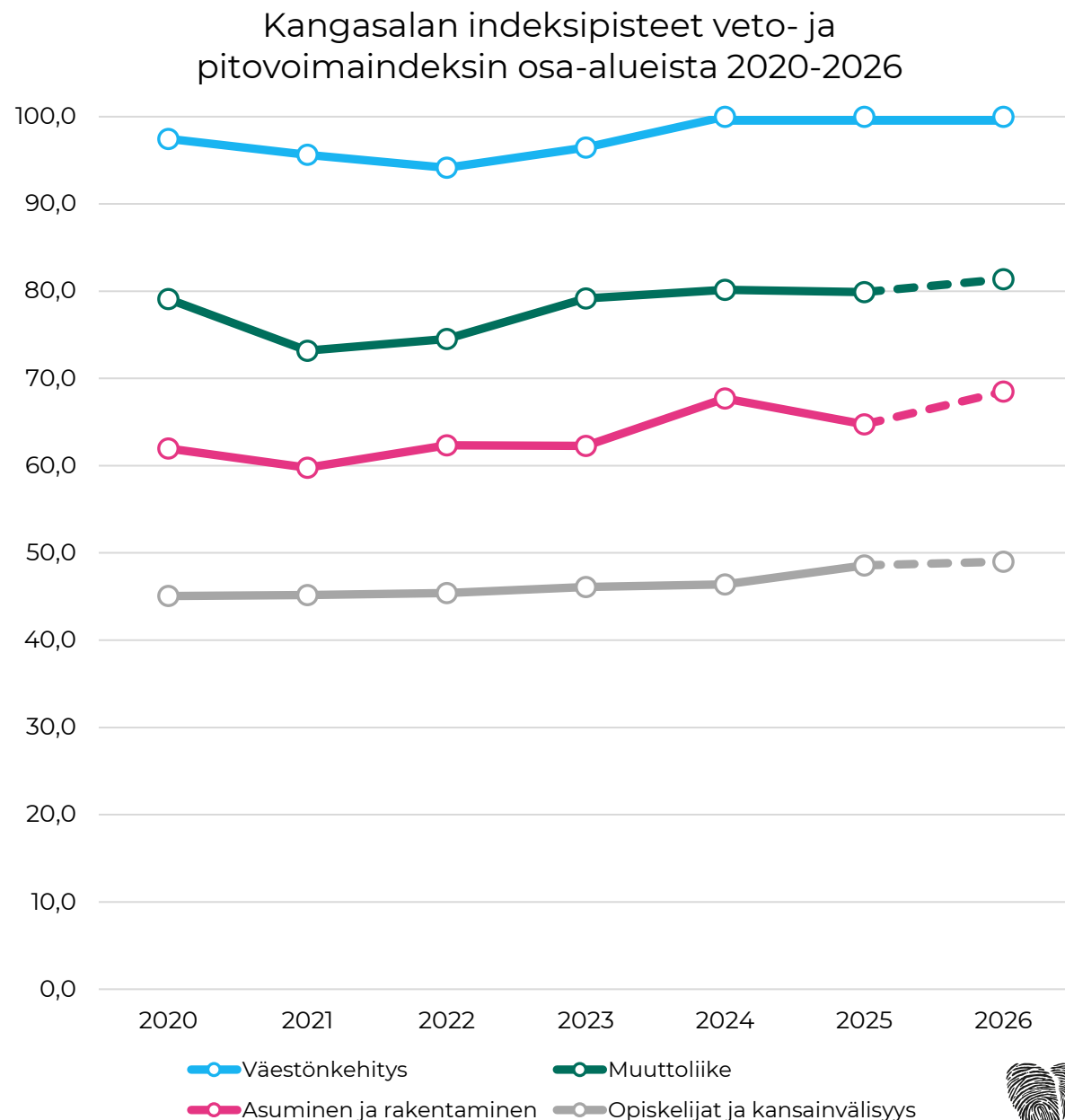
Kangasalan veto- ja pitovoimaindeksi on koko maan 16. vahvin. Veto- ja pitovoimaindeksi oli 74,8 vuonna 2026 ja se kasvoi 3,9 pisteellä vuosien 2020–2026 aikana.

Väestönkehitys: toteutunut ja ennakoitu väestönkasvu ovat koko maan kärkitasoa. Osa-alue on vahvistunut väestöennusteen vahventumisen myötä.

Muuttoliike: työllisten ja 15–34-vuotiaiden nettomuutto ovat koko maan kärkitasoa, mutta sisäisten muuttojen määrä on alhaista. Osa-alue on vahvistunut 15–34-vuotiaiden ikäryhmästä saatujen muuttovoittojen kasvun myötä.

Asuminen ja rakentaminen: valmistuneiden asuntojen määrä on koko maan kärkitasoa ja vanhojen osake-asuntojen neliöhinta erittäin korkea, mutta kesäasukkaiden määrä on vähäinen. Osa-alue on vahvistunut valmistuneiden asuntojen määrän kasvun myötä.

Opiskelijat ja kansainvälisyys: opiskelijoiden osuus on korkea, mutta ulkomaalaistaustaisten osuus alhainen. Osa-alue on vahvistunut opiskelijoiden osuuden kasvun myötä.

Kangasalan EVP-indeksien muuttujien pistemäärät maksimista 2020-2026

Muuttujat	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Tulonsaajien mediaanitulot	86,3	86,7	85,9	85,4	87,5	86,9	
Yritystiheys	13,2	11,7	10,0	8,6	8,3	8,9	
Koulutustasoindeksi	98,1	98,7	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Työllisyysaste 35-44-vuotiaat	89,5	87,0	93,3	91,0	90,3	88,7	
Työpaikkaomavaraisuus	12,7	7,9	8,0	6,7	8,2	8,4	
Taloudellinen huoltosuhde	88,6	91,7	92,6	93,5	91,7	93,2	
Avoimen sektorin työpaikkakeihtys	67,8	56,6	40,0	55,7	59,8	69,2	
Talouslukuindeksi	65,4	71,7	59,0	50,8	49,9	43,5	28,7
Yritysperstanta	51,2	46,0	55,0	70,9	54,0	41,1	57,0
Sairastavuusindeksi	80,0	80,0	76,1	73,1	71,1	64,9	64,8
Väestönmuutos	100,0	96,3	93,4	98,0	100,0	100,0	100,0
Ennakoitu väestönmuutos	94,9	94,9	94,9	94,9	100,0	100,0	100,0
Työllisten nettomuutto	100,0	88,4	87,6	100,0	100,0	100,0	
Sisäisten muuttojen määrä	40,7	41,2	41,6	39,9	40,5	39,7	44,1
Valmistuneet asunnot	80,8	70,0	82,0	84,5	100,0	100,0	100,0
Vanhojen osakeasuntojen neliöhinnat	90,8	95,7	91,6	89,4	90,7	82,1	93,4
Ulkomaalaistaustaisten osuus	22,2	22,4	22,2	21,8	20,4	21,0	21,9
Opiskelijoiden osuus	67,9	68,0	68,6	70,3	72,4	76,1	
15-34-vuotiaiden nettomuutto	96,6	90,0	94,3	97,6	100,0	100,0	100,0
Kesäasukkaiden määrä	14,3	13,6	13,4	13,0	12,4	12,1	

ELINVOIMAINDEKSI

Tulonsaajien mediaanitulot 2024
(33 148 €)

Avoimen sektorin työpaikkamuutos 2022-2024
(-1,6 %)

Yritystiheys 2024*
(95,7)

Talouslukuindeksi 2025
(-0,4)

35–44-vuotiaiden työllisyysaste 2024
(86,2 %)

Yrityisperustanta 2025*
(-2,5)

Työpaikkaomavaraisuus 2024
(57,6 %)

Koulutustasoindeksi 2025
(441)

Taloudellinen huoltosuhde 2024
(119,8)

Sairastavuusindeksi 2024
(98,1)

VETO- JA PITOVOIMAINDEKSI

Väestönmuutos (%) 2021-2025
(+5,4 %)

Vanhojen asuntojen neliöhinta 2025
(2 201 €)

Väestöennuste (%) 2025-2040
(+10,8 %)

Ulkomaalaistaustaisten osuus 2025
(3,9 %)

Työllisten nettomuutto 2022-2024*
(+9,4)

Opiskelijoiden osuus 2024
(7,3 %)

Sisäisten muuttojen vilkkaus 2023-2025*
(64,9)

15–34-vuotiaiden nettomuutto 2023-2025*
(+5,2)

Valmistuneet asunnot 2023-2025*
(109,2)

Kesäasukkaiden määrä 2024*
(13,1)

Liikennevalo kertoo, onko muuttujan arvo kunnassa parempi, samaa tasoa vai heikompi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.
Ks. Tarkemmin muuttujien selitteet EVP-indeksin tausta ja lukuohje osiosta (sivu 51-57)

*Suhteessa asukasmäärään

KANGASALA

EVP-indeksillä mitattuna Suomen 22. elinvoimaisin kunta

ELINVOIMA

- Kangasalan elinvoimaindeksi oli 57,7 vuonna 2026. Indeksillä oli kohtalainen.
- Elinvoimaindeksi oli oman kokoluokan kunnista 12. vahvin ja Manner-Suomen kunnista 65. vahvin.
- Elinvoimaindeksin muuttujista Kangasalan lukemat olivat vahvimmat koulutustasoindeksissä, tulonsaajien mediaanituloissa sekä taloudellisessa huoltosuhteessa.
- Heikoimmat lukemat olivat sen sijaan työpaikkaomavaraisuudessa, yritystiheydessä sekä talousluku-indeksissä.
- Kangasalan elinvoimaindeksi laski 7,6 vuosien 2020-2026 aikana. Lasku oli 31. suurinta koko Manner-Suomessa.
- Indeksillä voimakkaan laskun taustalla oli erityisesti talouslukuindeksin kääntyminen negatiiviseksi sekä sairastavuusindeksin heikentyminen.

VETO- JA PITOVOIMA

- Kangasalan veto- ja pitovoimaindeksi oli 74,8 vuonna 2026. Indeksillä oli erittäin vahva.
- Veto- ja pitovoimaindeksi oli oman kokoluokan kunnista kuudenneksi vahvin ja Manner-Suomen kunnista 16. vahvin.
- Veto- ja pitovoimaindeksin muuttujista Kangasalan lukemat olivat vahvimmat valmistuneiden asuntojen määrässä sekä työllisten ja 15–34-vuotiaiden netto-muutossa.
- Heikoimmat lukemat olivat sen sijaan kesäasukkaiden määrässä, ulkomaalaistaustaisten osuudessa sekä sisäisten muuttojen määrässä.
- Kangasalan veto- ja pitovoimaindeksi kasvoi 3,9 pisteellä vuosien 2020-2026 aikana. Kasvu oli 91. suurinta koko Manner-Suomessa.
- Indeksillä kasvun taustalla oli erityisesti valmistuneiden asuntojen määrän kasvu, mutta myös opiskelijoiden osuuden kasvu sekä ennakoitun väestönkehityksen vahvistuminen.

ELINVOIMA

Kangasalan elinvoimaindeksi on kohtalainen:

- **Tulonsaajien mediaanitulot** ovat olleet kunnassa erittäin korkeita, ja kasvua on tapahtunut noin 16 prosentilla vuosien 2020-2024 aikana.
- **Työllisyysaste** 35–44-vuotiaiden ikäryhmässä on korkea, ja selvästi vahvempi verrattuna muihin saman kokoluokan kuntiin nähden.
- **Työpaikkaomavaraisuusaste** on erittäin matala, mikä tarkoittaa, että alueella on vähemmän työpaikkoja kuin työllisiä. Tämä on kuitenkin hyvin tyypillistä suurten kaupunkien yhteydessä oleville kehyskunnille.
- **Taloudellinen huoltosuhde** on erittäin vahva. Huoltosuhde on vahvistunut vuosien 2020-2024 aikana, mutta heikentynyt hieman viime vuosien aikana.
- **Avoimen sektorin työpaikkamuutos** on ollut negatiivinen, laskien maltillisesti vuosien 2022-2024 aikana. Laskua on tapahtunut 1,6 prosentilla.
- **Koulutustasoindeksi** on koko maan kärkeä ja kasvua on tapahtunut yli viidellä prosentilla vuosien 2020-2025 aikana.
- **Yritystiheys** on heikko koko maan tasolla, mutta kuitenkin samaa tasoa verrattuna muihin saman kokoluokan kuntiin nähden.
- **Talouslukuindeksi** on erittäin heikko ja heikentynyt merkittävästi vuosien 2021-2025 aikana. **Yrityisperustanta asukasta kohden** on selvästi negatiivinen, mutta kuitenkin samaa tasoa muihin saman kokoluokan kuntiin nähden. Yrityisperustanta on heikentynyt voimakkaasti viime vuosien aikana kuten koko maassa.
- **Sairastavuusindeksi** on vahvempi kuin Tampereen kaupunkiseudulla. Indeksillä on kuitenkin heikentynyt vuosien 2020-2024 aikana.

EVP-indeksillä mitattuna Suomen 22. elinvoimaisin kunta

VETO- JA PITOVOIMA

Kangasalan veto- ja pitovoima on erittäin vahva:

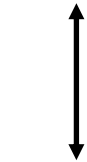
- **Väestönkasvu** on ollut suhteellisesti tarkasteltuna erittäin voimakasta. Väkiluku on kasvanut kunnassa yli viidellä prosentilla viimeisen viiden tilastovuoden aikana.
- **MDI:n väestöennusteen (2025)** mukaan väkiluvun ennakoidaan kasvavan erittäin voimakkaasti eli noin 11 prosentilla vuosien 2025-2040 aikana.
- **Työllisten nettomuutto** on koko maan kärkitasoa ja muuttovoitot ovat kasvaneet merkittävästi 2020-luvun aikana, mikä heijastaa alueen houkuttelevuutta työikäiselle väestölle.
- **Valmistuneiden asuntojen määrä** suhteessa asukaslukuun on koko maan kolmanneksi korkeinta. Vuoden 2025 aikana valmistuneiden asuntojen määrä on kuitenkin vähentynyt kuten koko maassa, mutta on kuitenkin ollut huomattavasti korkeampaa kuin keskimäärin saman kokoluokan kunnissa.
- **Opiskelijoiden osuus** väestöstä on korkea, ja osuus on kasvanut vuosien 2020-2024 aikana.
- **15–34-vuotiaiden nettomuutto** on ollut koko maan kärkitasoa, mutta muuttovoitot ovat pienentyneet viime vuosien aikana.
- **Ulkomaalaistaustaisten osuus** on erittäin matala. Osuus jäi huomattavasti alhaisemmaksi kuin Tampereen kaupunkiseudulla ja koko maassa.
- **Sisäisten muuttojen määrä** on ollut alhaista sekä jäi matalammaksi verrattuna muihin saman kokoluokan kuntiin nähden.
- **Vanhojen osakeasuntojen neliöhinnat** ovat erittäin korkeat ja selvästi korkeammat kuin keskimäärin saman kokoluokan kunnissa. Neliöhinnoissa on tapahtunut kasvua noin kolmella prosentilla vuosien 2021-2025 aikana.
- **Kesäasukkaiden määrä** on alhainen, mutta kuitenkin korkeampi verrattuna muihin saman kokoluokan kuntiin nähden.

3. Kangasalan EVP- indeksin muuttujat

TULONSAAJIEN MEDIAANITULOT

37 055 €

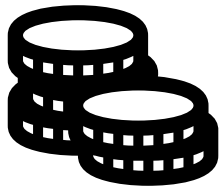

26 465 €

Kangasalan tulonsaajien mediaanitulot olivat 33 148 euroa vuonna 2024. Kangasalan tulonsaajien mediaani-tulot olivat samaa tasoa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo. Tulot olivat keskimäärin 277 euroa korkeammat Kangasalla kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa.

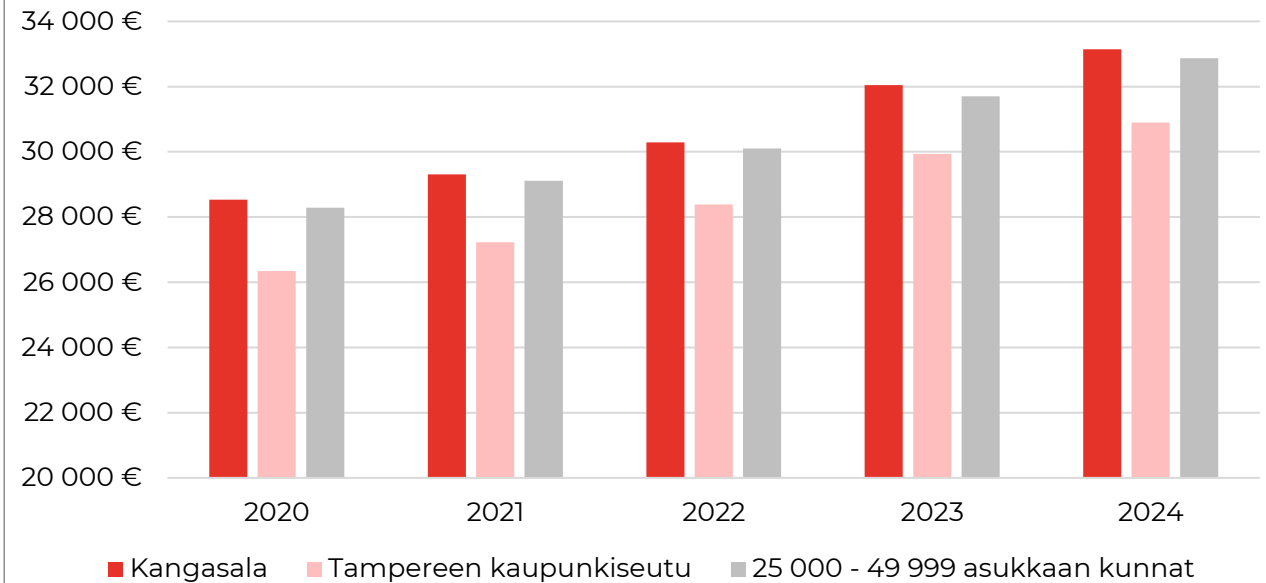

KANGASALAN TULONSAAJIEN MEDIAANI-TULOT olivat Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan arvoa korkeammat vuonna 2024. Kangasalan tulonsaajien mediaanitulot olivat kaikista alhaisimmat verrokki-ryhmässä, mutta kasvoivat kolmanneksi eniten vuosina 2020-2024.

KOKO MAASSA TULONSAAJIEN MEDIAANI-TULOT OLIVAT 30 460 EUROA VUONNA 2024. Manner-Suomessa tulonsaajien mediaanitulot olivat suurimmat Kauniaisissa (45 255 €) ja Espoossa (37 237 €) sekä matalimmat Rautavaarassa (20 616 €).

Tulonsaajien mediaanitulot 2020-2024

Verrokkiryhmä	Tulonsaajien mediaanitulot 2020	Tulonsaajien mediaanitulot 2024 ↑	Muutos % 2020-2024	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Nurmijärvi	31 681 €	36 437 €	+15,0 %	6.
Vihti	29 971 €	34 661 €	+15,6 %	15.
Mustasaari	28 329 €	33 483 €	+18,2 %	25.
Ylöjärvi	28 699 €	33 433 €	+16,5 %	26.
Kangasala	28 532 €	33 148 €	+16,2 %	30.

YRITYSTIHEYS

130,0
↑
73,8

Kangasalla oli 96 yrityksen toimipaikkaa 1 000 asukasta kohden vuonna 2024. Kangasalan yritystiheys oli samaa tasoa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo. Kangasalla oli keskimäärin yksi yrityksen toimi-paikka enemmän 1 000 asukasta kohden kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa

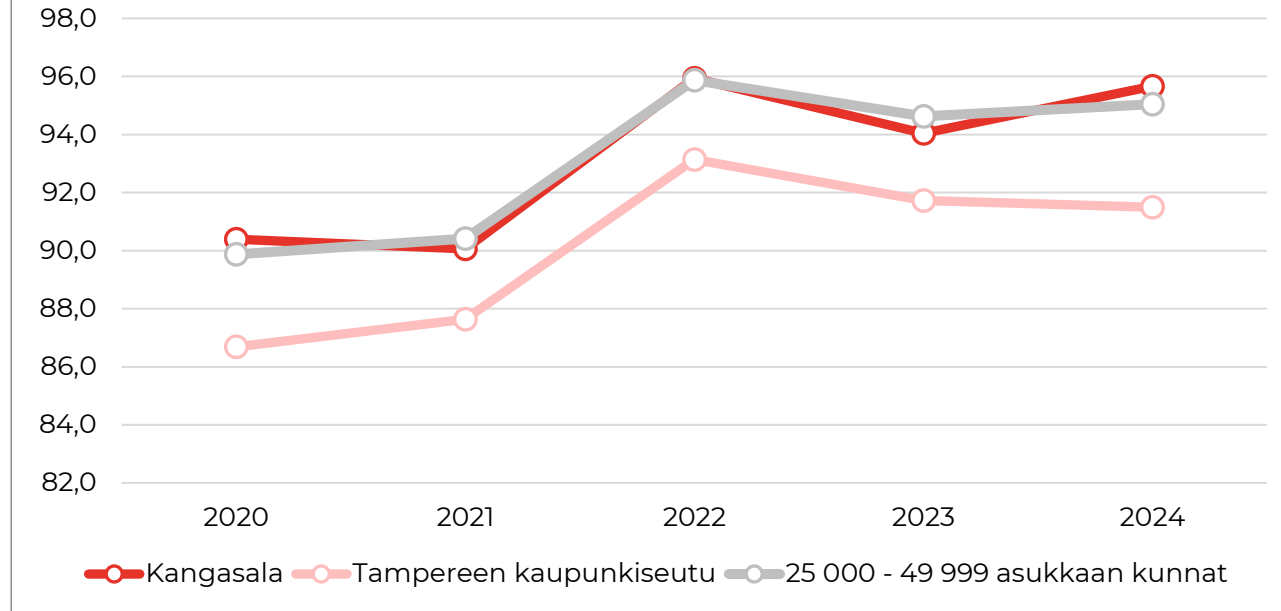

KANGASALAN YRITYSTIHEYS oli Tampereen kaupunkiseudun arvoa korkeampi, mutta koko maan arvoa alhaisempi vuonna 2024. Kangasalan yritystiheys oli kaikista alhaisin verrokkiryhmässä ja kasvoi toiseksi vähiten vuosina 2020-2024.

KOKO MAASSA YRITYYSTIHEYS OLI 114,9 VUONNA 2024. Manner-Suomessa yritystiheys oli suurin Kustavissa (250,5) ja Soinissa (242,8) sekä alhaisin Kemissä (62,3).

Yritystiheys 2020-2024

Verrokkiryhmä	Yritystiheys 2020	Yritystiheys 2024 ↑	Muutos % 2020-2024	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Mustasaari	115,5	127,3	+10,2 %	178.
Vihti	107,1	114,3	+6,8 %	211.
Ylöjärvi	99,2	104,0	+4,9 %	230.
Nurmijärvi	92,4	100,8	+9,1 %	237.
Kangasala	90,4	95,7	+5,8 %	249.

35-44-VUOTIAIDEN TYÖLLISYYSASTE

87,6 %
↑
76,6 %

Kangasalan 35-44-vuotiaiden työllisyysaste oli 86,2 prosenttia vuonna 2024. Kangasalan työllisyysaste oli korkeampi kuin samankokoisten kuntien keski-määräinen arvo. Työllisyysaste oli keskimäärin 3,3 prosenttiyksikköä korkeampi Kangasalla kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa.

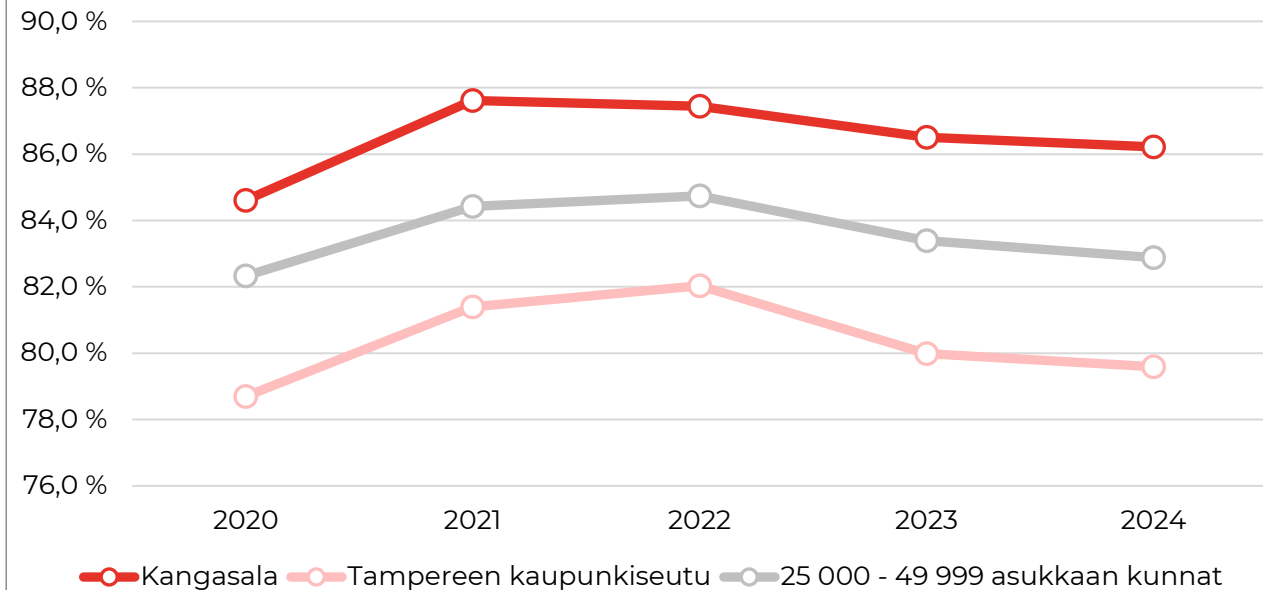

KANGASALAN 35-44-VUOTIAIDEN TYÖLLISYYSASTE oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan työllisyysastetta korkeampi vuonna 2024. Kangasalan työllisyysaste oli kolmanneksi korkein verrokkiryhmässä ja kasvoi kolmanneksi eniten vuosina 2020-2024.

KOKO MAASSA 35-44-VUOTIAIDEN TYÖLLISYYSASTE OLI 79,1 PROSENTTIA VUONNA 2024. Manner-Suomessa työllisyysaste oli korkein Pedersören kunnassa (92,0 %) ja Mustasaassa (91,9 %) sekä alhaisin Rautavaarassa (57,5 %).

35-44-vuotiaiden työllisyysaste (%) 2020-2024

Verrokkiryhmä.	35-44-vuotiaiden työllisyysaste 2020	35-44-vuotiaiden työllisyysaste 2024 ↑	Muutos %-yks 2020-2024	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Mustasaari	87,1 %	91,9 %	+4,8 %-yks	2.
Ylöjärvi	85,6 %	87,3 %	+1,7 %-yks	23.
Kangasala	84,6 %	86,2 %	+1,6 %-yks	40.
Vihti	84,9 %	85,4 %	+0,6 %-yks	52.
Nurmijärvi	84,5 %	84,9 %	+0,4 %-yks	61.

TYÖPAIKKAOMA- VARAISUUSASTE

106,0 %
↑
54,7 %

Kangasalla oli 8 893 työpaikkaa ja 15 444 työllistä eli työpaikkaomavaraisuus oli 57,6 prosenttia vuonna 2024. Kangasalan työpaikkaomavaraisuus oli alhaisempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo. Työpaikkaomavaraisuus oli keskimäärin 20,7 prosentti-yksikköä alhaisempi Kangasalla kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa.

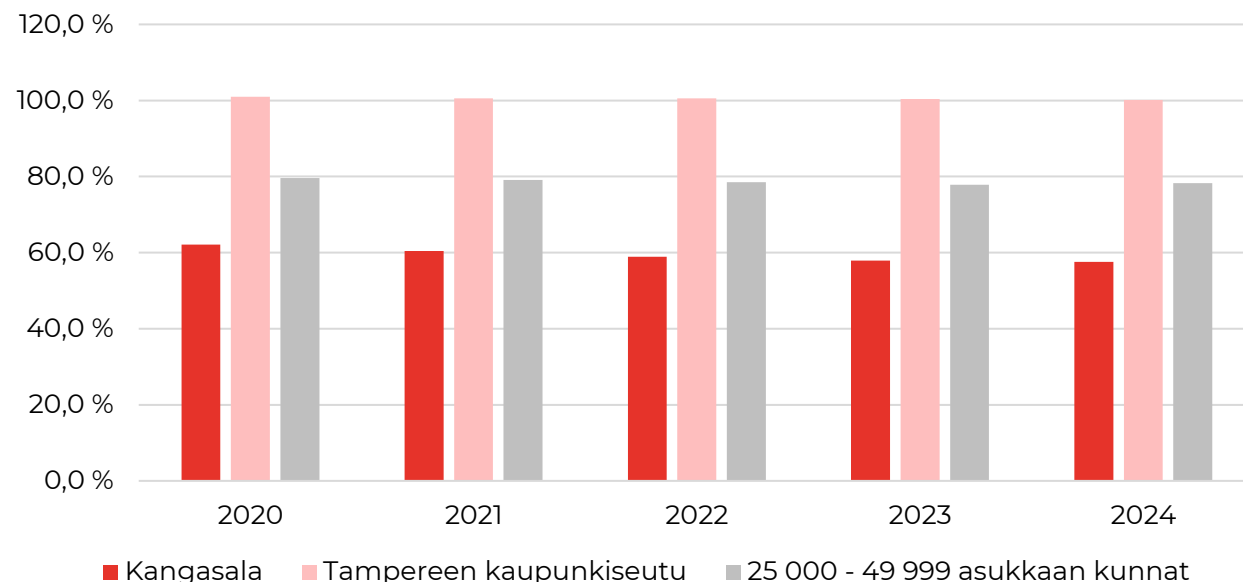

KANGASALAN TYÖPAIKKAOMAVARAISSUUS oli Tampereen kaupunkiseudun arvoa alhaisempi vuonna 2024. Kangasalan työpaikkaomavaraisuus oli toiseksi alhaisin verrokkiryhmässä ja pieneni kaikista eniten vuosina 2020-2024.

MANNER-SUOMEN KUNTIEN TYÖPAIKKAOMAVARAISSUUSASTE OLI KESKI-ARVOLTAAN 85,6 PROSENTTIA VUONNA 2024. Manner-Suomessa työpaikkaoma-varaisuus oli korkein Harjavallassa (138,1 %) ja Pietarsaaressa (137,0 %) sekä alhaisin Taipalsaarella (41,7 %).

Työpaikkaomavaraisuusaste 2020-2024

Verrokkiryhmä	Työpaikkaoma-varaisuusaste 2020	Työpaikkaoma-varaisuusaste 2024 ↑	Muutos %-yks. 2020-2024	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Ylöjärvi	66,8 %	67,8 %	+1,0 %-yks	237.
Mustasaari	58,5 %	58,1 %	-0,4 %-yks	265.
Vihti	60,3 %	58,1 %	-2,2 %-yks	266.
Kangasala	62,1 %	57,6 %	-4,5 %-yks	268.
Nurmijärvi	59,0 %	57,5 %	-1,5 %-yks	269.

TALOUELLINEN HUOLTOSUHDE

176,4
↑
106,9

Kangasalla oli 120 työtöntä ja työvoiman ulkopuolella olevaa 100 työllistä kohden vuonna 2024. Kangasalan taloudellinen huoltosuhde oli vahvempi kuin saman-kokoisten kuntien keskimääräinen arvo. Kangasalla oli keskimäärin viisi työtöntä ja työvoiman ulkopuolella olevaa vähemmän 100 työllistä kohden kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa

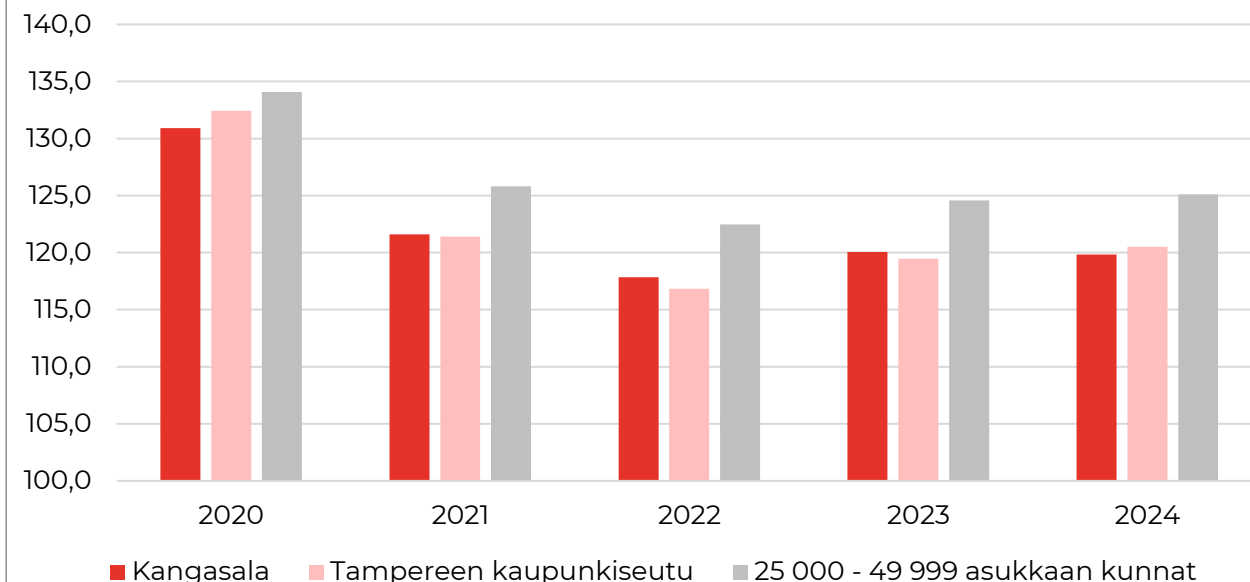

KANGASALAN TALOUDELLINEN HUOLTO-SUHDE oli Tampereen kaupunkiseudun arvon kanssa samaa tasoa ja koko maan arvoa vahvempi vuonna 2024. Kangasalan taloudellinen huoltosuhde oli toiseksi heikoin verrokkiryhmässä, mutta vahvistui toiseksi eniten vuosina 2020-2024.

KOKO MAASSA TALOUDELLINEN HUOLTO-SUHDE OLI 132,6 VUONNA 2024. Manner-Suomessa huoltosuhde oli vahvin Kittilässä (88,8) ja Sipoossa (102,8) sekä heikoin Puolangalla (245,4).

Taloudellinen huoltosuhde 2020-2024

Verrokkiryhmä	Taloudellinen huoltosuhde 2020	Taloudellinen huoltosuhde 2024 ↓	Muutos 2020-2024	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Mustasaari	127,0	110,0	-17,0	11.
Nurmijärvi	118,5	110,4	-8,1	12.
Vihti	123,4	115,1	-8,3	19.
Kangasala	130,9	119,8	-11,1	31.
Ylöjärvi	129,4	120,1	-9,3	33.

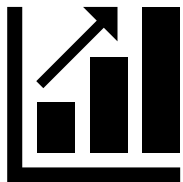
AVOIMEN SEKTORIN TYÖPAIKKAMUUTOS

+3,8 %
↓
-6,2 %

Kangasalla oli 6 262 avoimen sektorin työpaikkaa vuonna 2024 ja niiden määrä laski 1,6 prosentilla vuosina 2022–2024. Kangasalan avoimen sektorin työpaikkojen suhteellinen kehitys oli samaa tasoa kuin saman-kokoisissa kunnissa keskimäärin. Kehitys oli keskimäärin 0,4 prosenttiyksiköllä alhaisempaa Kangasalla kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa.

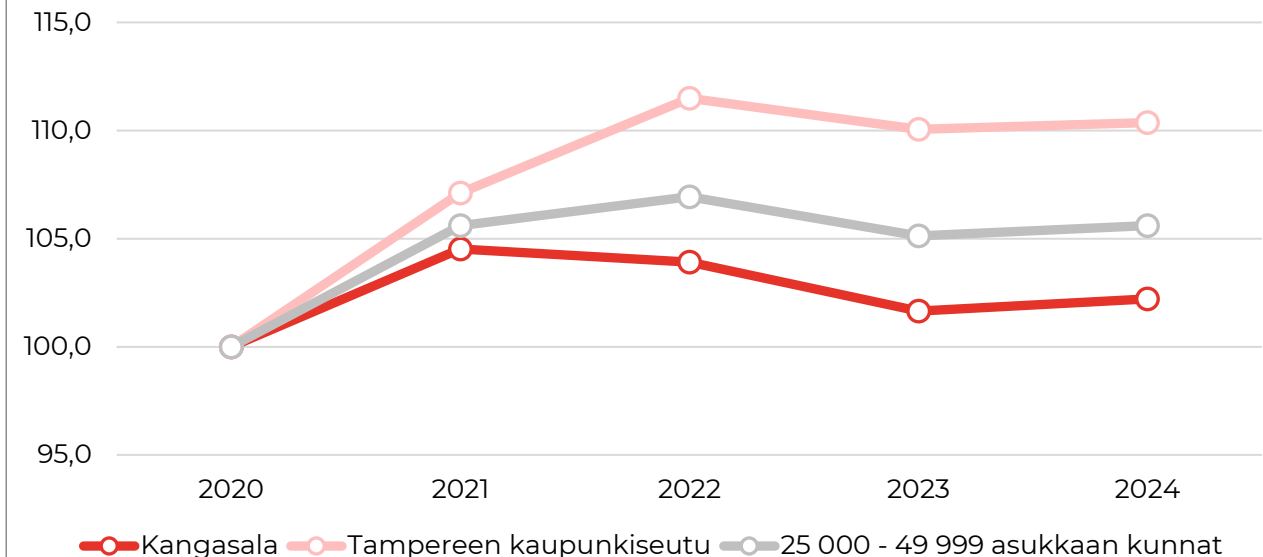

**KANGASALAN AVOIMEN SEKTORIN TYÖ-
PAIKKOJEN SUHTEELLINEN KEHITYS** oli Tampereen kaupunkiseudun kehitystä heikompaa, mutta koko maan kehitystä vahvempaa vuosina 2022–2024. Kangasalan avoimen sektorin työpaikkojen määrä oli kolmanneksi korkein verrokkiryhmässä ja suhteellinen kehitys toiseksi vahvinta ajanjakson aikana.

**MANNER-SUOMESSA AVOIMEN SEKTORIN
TYÖPAIKAT VÄHENIVÄT 2,1 PROSENTILLA
VUOSINA 2022–2024.** Manner-Suomessa avoimen sektorin työpaikat kasvoivat suhteellisesti eniten Kauniaisissa (+18,1 %) ja Lemillä (+12,6 %) sekä laskivat eniten Pyhäjoella (-20,4 %).

Avoimen sektorin työpaikkojen kehitys 2020–2024, indeksoitu
2020=100

Verrokkiryhmä	Avoimen sektorin työpaikat 2022	Avoimen sektorin työpaikat 2024	Muutos % 2022-2024 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Mustasaari	3 324	3 396	+2,2 %	29.
Kangasala	6 366	6 262	-1,6 %	94.
Nurmijärvi	9 512	9 325	-2,0 %	108.
Ylöjärvi	7 754	7 573	-2,3 %	120.
Vihti	5 836	5 599	-4,1 %	162.

TALOUSLUKU- INDEKSI

+2,9
↑
-1,9

Kangasalan talouslukuindeksi oli negatiivinen 0,4 vuonna 2025. Kangasalan kuntatalouden suhteellinen liikkumavara oli heikompi kuin samankokoisten kuntien keskiarvo. Talousluku kuvaa erityisesti kunnan tulo-pohjan, menojen hallinnan ja velkaantumisen suhdetta ja kertoo talouden liikkumavarasta suhteessa muihin kuntiin.

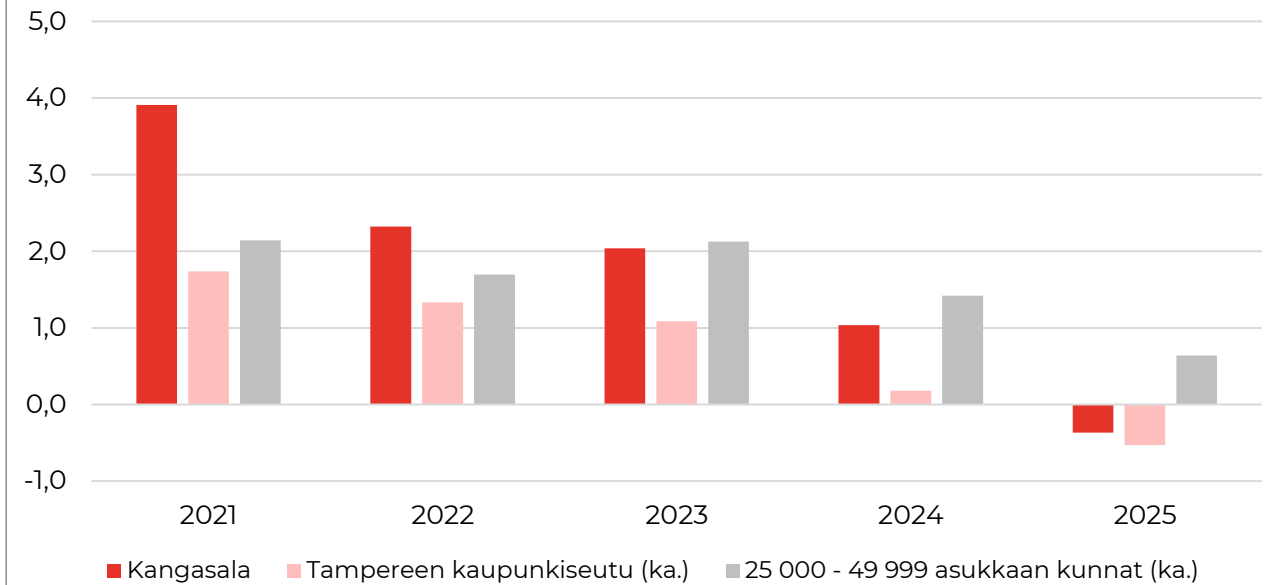

KANGASALAN TALOUSLUKUINDEKSI oli Tampereen kaupunkiseudun kuntien keskiarvon kanssa samaa tasoa vuonna 2025. Kangasalan talouslukuindeksi oli kolmanneksi heikoin verrokkiryhmässä ja kehitys kaikista heikointa vuosina 2021-2025.

MANNER-SUOMEN KUNTIEN TALOUSLUKUINDEKSI OLI KESKIARVOLTAAN 1,3 VUONNA 2025. Manner-Suomessa talouslukuindeksi oli vahvin Kittilässä (+16,0) ja Sysmässä (+11,2) sekä heikoin Kaskisissa (-10,9).

Talouslukuindeksi 2021-2025

Verrokkiryhmä	Talouslukuindeksi2021	Talouslukuindeksi2025 ↑	Muutos2021-2025	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Vihti	+2,6	+1,6	-1,0	122.
Nurmijärvi	+2,6	+1,3	-1,2	135.
Kangasala	+3,9	-0,4	-4,3	206.
Ylöjärvi	+2,1	-0,7	-2,7	216.
Mustasaari	+0,3	-1,6	-1,9	242.

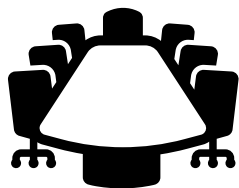
YRITYSPERUSTANTA

-0,6
↑
-3,9

Kangasalan yritysperustanta oli negatiivinen 86 yrityksellä vuonna 2025. Kangasalan yritysperustanta 1 000 asukasta kohden oli samaa tasoa kuin saman-kokoisten kuntien keskimääräinen arvo. Yritys-perustanta oli täysin sama Kangasalla 1 000 asukasta kohden kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa.

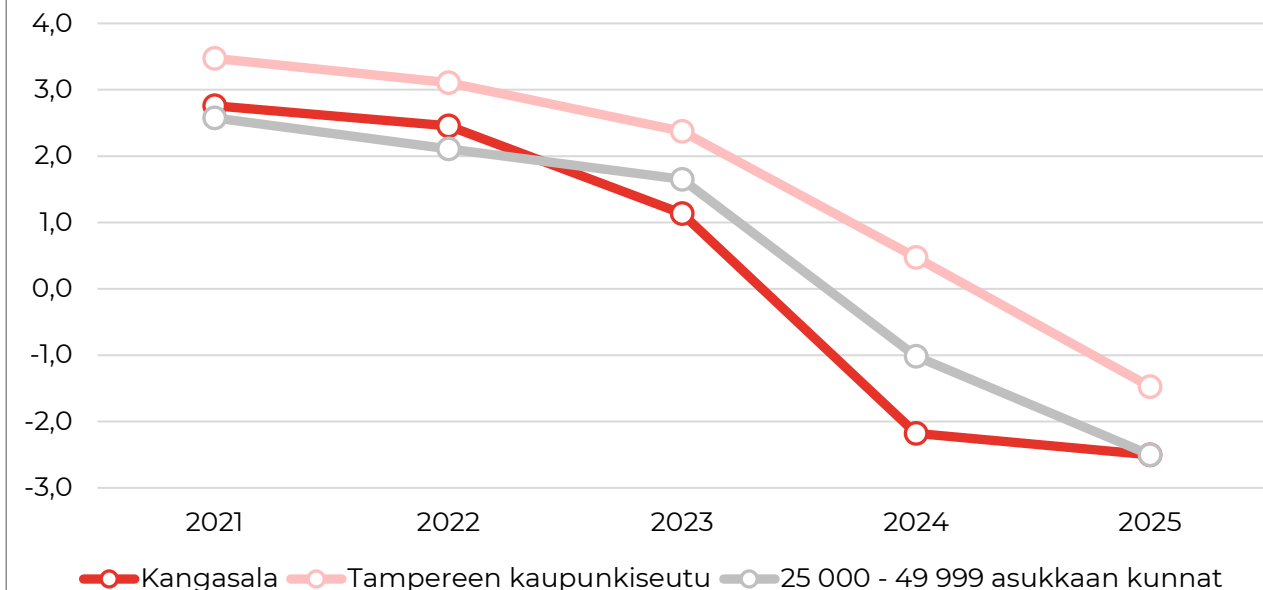

KANGASALAN YRITYSPERUSTANTA 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan arvoa heikompi vuonna 2025. Kangasalan yritysperustanta 1 000 asukasta kohden oli toiseksi vahvin verrokkiryhmässä.

KOKO MAASSA YRITYSPERUSTANTA 1 000 ASUKASTA KOHDEN OLI -1,7 VUONNA 2025. Manner-Suomessa yritysperustanta oli vahvin Lestijärvellä (+4,6) ja Kittilässä (+2,3) sekä heikoin Pelkosenniemellä (-12,9).

Yritysperustanta 2021-2025

Verrokkiryhmä	Yritysperustanta 2025	Yritysperustanta (1 000 as. kohden) 2025 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Ylöjärvi	-67	-2,0	104.
Kangasala	-86	-2,5	140.
Nurmijärvi	-137	-3,0	176.
Vihti	-97	-3,4	200.
Mustasaari	-96	-4,9	261.

KOULUTUSTASO- INDEKSI

469
↑
351

Kangasalla perusasteen jälkeistä korkeinta tutkintoa suoritettiin keskimäärin 4,4 vuotta eli koulutustaso-indeksi oli 441 vuonna 2025. Kangasalan indeksi oli vahvempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo. Korkeinta tutkintoa suoritettiin keskimäärin kuusi kuukautta enemmän Kangasalla kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa.

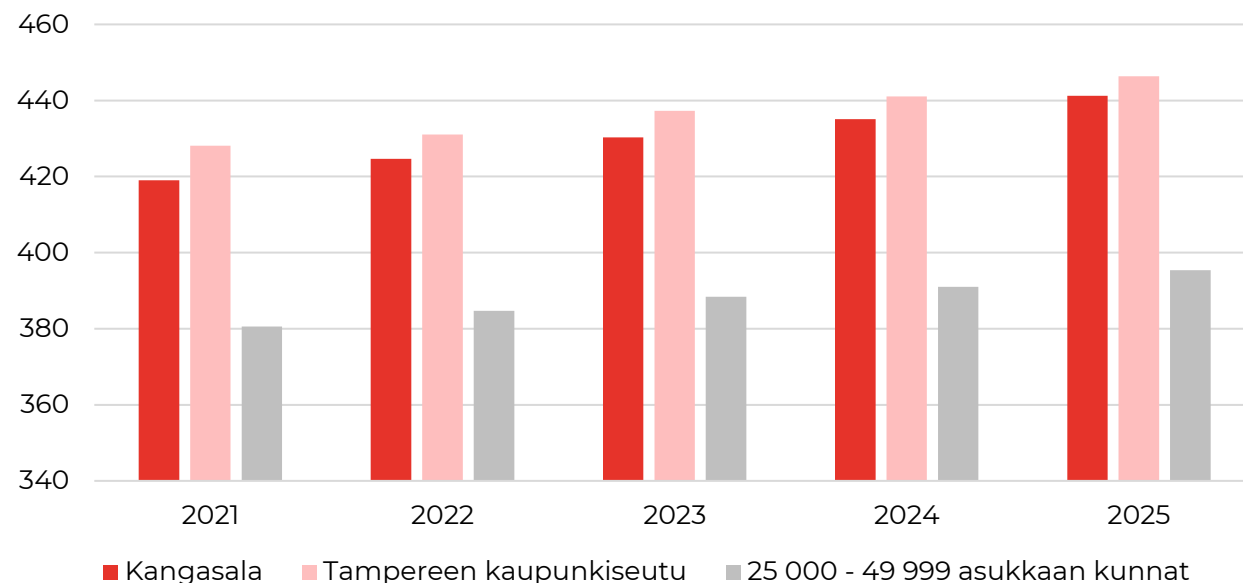

KANGASALAN KOULUTUSTASOINDEKSI oli Tampereen kaupunkiseudun kanssa samaa tasoa ja koko maan indeksiä vahvempi vuonna 2025. Kangasalan koulutustaso-indeksi oli toiseksi vahvin verrokkiryhmässä ja kasvoi suhteellisesti tarkasteltuna toiseksi eniten vuosina 2021-2025.

KOKO MAASSA KOULUTUSTASOINDEKSI OLI 403 VUONNA 2025. Manner-Suomessa indeksi oli vahvin Kauniaisissa (611) ja Espoossa (497) sekä heikoin Kivijärvellä (250).

Koulutustasoindeksi 2021-2025

Verrokkiryhmä	Koulutustaso-indeksi 2021	Koulutustaso-indeksi 2025 ↑	Muutos % 2021-2025	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Mustasaari	425	445	+4,6 %	14.
Kangasala	419	441	+5,3 %	15.
Ylöjärvi	400	422	+5,4 %	24.
Nurmijärvi	381	396	+3,9 %	41.
Vihti	373	388	+3,9 %	47.

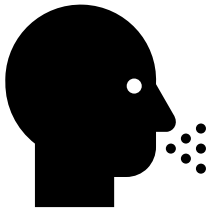
SAIRASTAVUUS- INDEKSI

111,2
↑
83,9

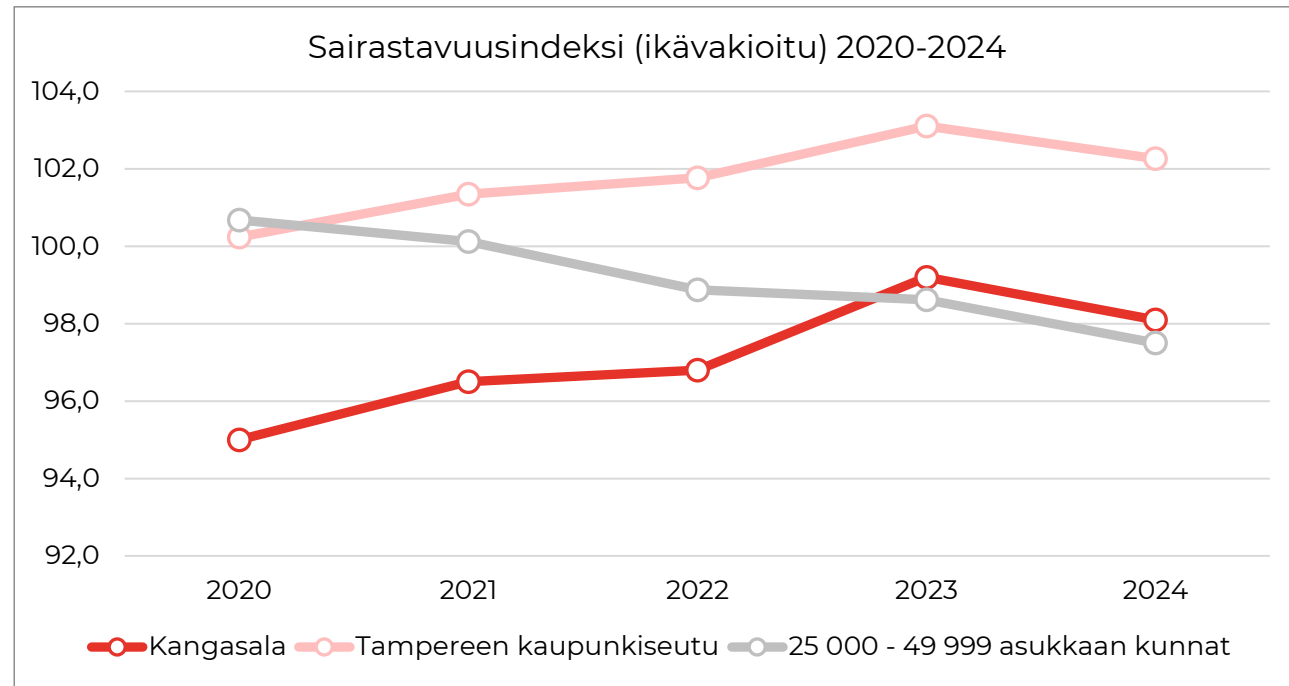
Kangasalan sairastavuusindeksi oli 98,1 vuonna 2024. Kangasalan indeksi oli samaa tasoa kuin saman-kokoisten kuntien keskimääräinen arvo. Sairastavuus-indeksi oli keskimäärin 0,6 heikompi Kangasalla kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa.

KANGASALAN SAIRASTAVUUSINDEKSI oli Tampereen kaupunkiseudun indeksistä vahvempi vuonna 2024. **Kangasalan sairastavuusindeksi** oli kaikista heikoin verrokkiryhmässä ja heikkeni eniten vuosina 2020-2024.

MANNER-SUOMESSA SAIRASTAVUUS-INDEKSI oli vahvin Kauniaisissa (67,2) ja Pedersören kunnassa (70,8) sekä heikoin Kaavilla (161,8) vuonna 2024.

Verrokkiryhmä	Sairastavuus-indeksi 2020	Sairastavuus-indeksi 2024 ↓	Muutos % 2020-2024	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Mustasaari	82,4	80,5	-2,3 %	7.
Nurmijärvi	91,3	87,8	-3,8 %	25.
Vihti	99,4	91,5	-7,9 %	45.
Ylöjärvi	92,6	95,6	+3,2 %	71.
Kangasala	95,0	98,1	+3,3 %	92.

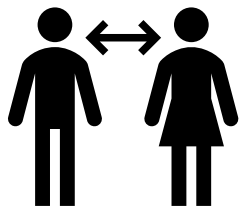
VÄESTÖNMUUTOS

+7,0 %
-4,7 %

Kangasalan väkiluku kasvoi 1 757 henkilöllä eli 5,4 prosentilla vuosien 2021–2025 aikana. Kangasalan suhteellinen väestönkasvu oli vahvempaa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen kasvu. Väestönkasvu oli keskimäärin 3,7 prosenttiyksiköllä vahvempaa Kangasalla kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa.

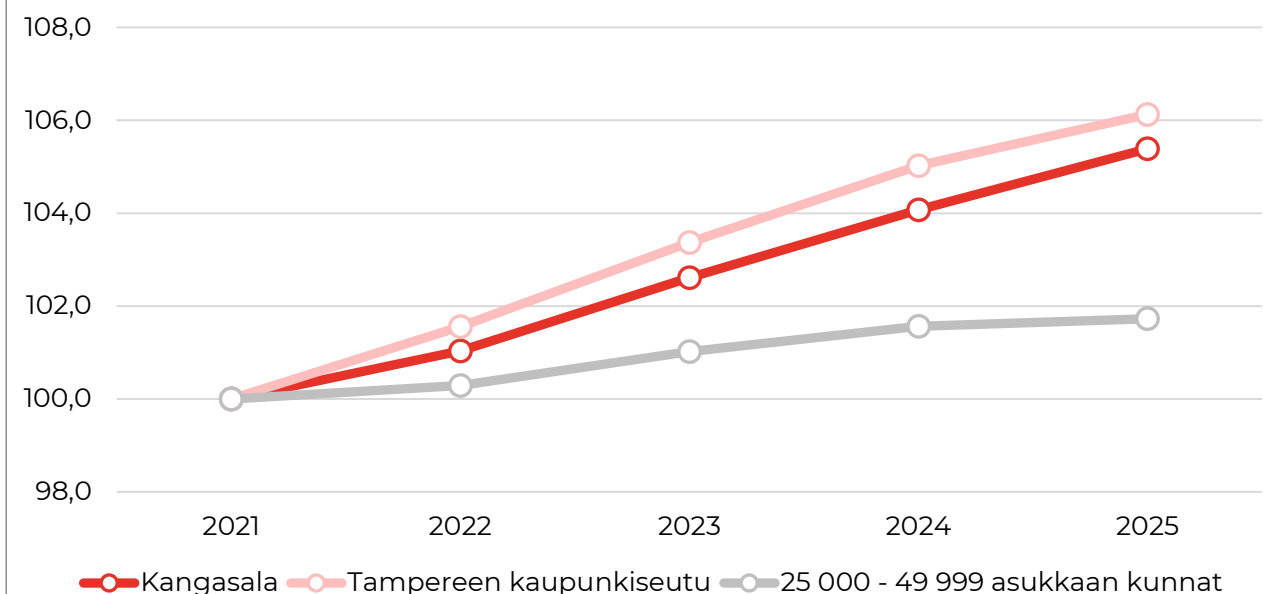

KANGASALAN SUHTEELLINEN VÄESTÖNKASVU oli Tampereen kaupunkiseudun kasvua heikompaa, mutta koko maan kasvua vahvempaa vuosina 2021–2025. Kangasalan väkiluku oli toiseksi suurin verrokki-ryhmässä ja suhteellinen väestönkasvu kaikista vahvinta ajanjakson aikana.

KOKO MAASSA VÄKILUKU KASVOI 1,9 PROSENTILLA VUOSINA 2021–2025. Manner-Suomessa suhteellinen väestönkasvu oli korkeita Espoossa (+9,6 %) ja Tampereella (+7,8 %). Väestönlasku oli voimakkainta Kannonkoskella (-13,3 %) ja Soinissa (-11,3 %).

Väestönkehitys 2021–2025, indeksoitu 2021=100

Verrokkiryhmä	Väestö 2021	Väestö 2025	Muutos % 2021-2025 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Kangasala	32 622	34 379	+5,4 %	10.
Nurmijärvi	44 127	45 333	+2,7 %	30.
Mustasaari	19 536	19 792	+1,3 %	39.
Ylöjärvi	33 533	33 658	+0,4 %	47.
Vihti	29 239	28 852	-1,3 %	89.

MDI:N VÄESTÖENNUSTE

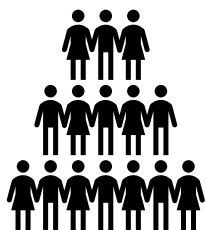
+11,8 %

-17,9 %

Kangasalan väkiluvun ennakoidaan kasvavan 3 723 henkilöllä eli 10,8 prosentilla vuosien 2025–2040 aikana. Kangasalan suhteellisen väestönkasvun ennakoidaan olevan vahvempaa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen kasvu. Väestönkasvun ennakoidaan olevan keskimäärin 8,5 prosenttiyksikköä vahvempaa Kangasalla kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa.

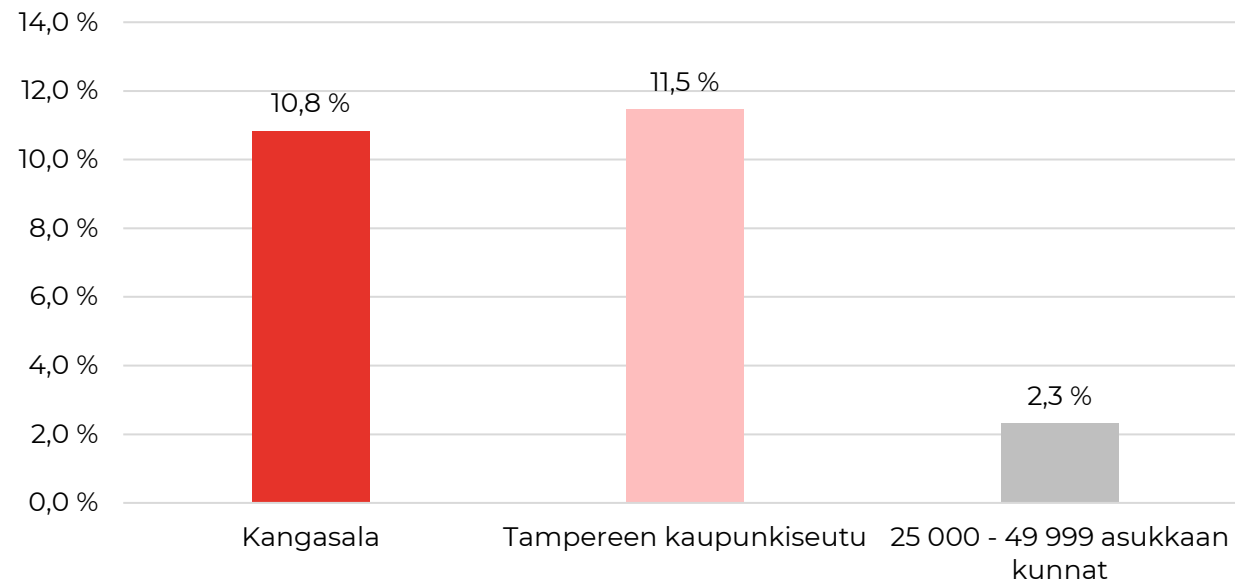

KANGASALAN SUHTEELLISEN VÄESTÖNKASVUN ENNAKOIDAAN olevan Tampereen kaupunkiseudun kasvua heikompaa, mutta koko maan kasvua vahvempaa vuosina 2025–2040. Kangasalan väkiluvun ennakoidaan olevan toiseksi suurin verrokkiryhmässä ja suhteellisen väestönkasvun olevan kaikista vahvinta ajanjakson aikana.

KOKO MAASSA VÄKILUKUN ENNAKOIDAAN KASVAVAN 0,9 PROSENTILLA VUOSINA 2025–2040. Manner-Suomessa suhteellisen väestönkasvun ennakoidaan olevan korkeinta Vantaalla (+19,4 %) ja Luodossa (+19,1 %) sekä alhaisinta Kyyjärvellä (-34,4 %).

Ennakoitu suhteellinen väestönmuutos 2025-2040

Verrokkiryhmä	Väestö 2025	Väestö 2040	Muutos % 2025-2040 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Kangasala	34 379	38 102	+10,8 %	9.
Nurmijärvi	45 333	47 041	+3,8 %	25.
Ylöjärvi	33 658	34 691	+3,1 %	28.
Mustasaari	19 792	19 636	-0,8 %	43.
Vihti	28 852	28 063	-2,7 %	54.

TYÖLLISTEN NETTOMUUTTO

+13,1
↑
-5,9

Kangasala sai muuttovoittoa työllisistä yhteensä 945 henkilöä vuosina 2022–2024. Kangasalan työllisten nettomuutto 1 000 asukasta kohden oli korkeampi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen nettomuutto. Työllisten nettomuutto oli Kangasalla keskimäärin 7,2 työllisellä korkeampi 1 000 asukasta kohden kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa.

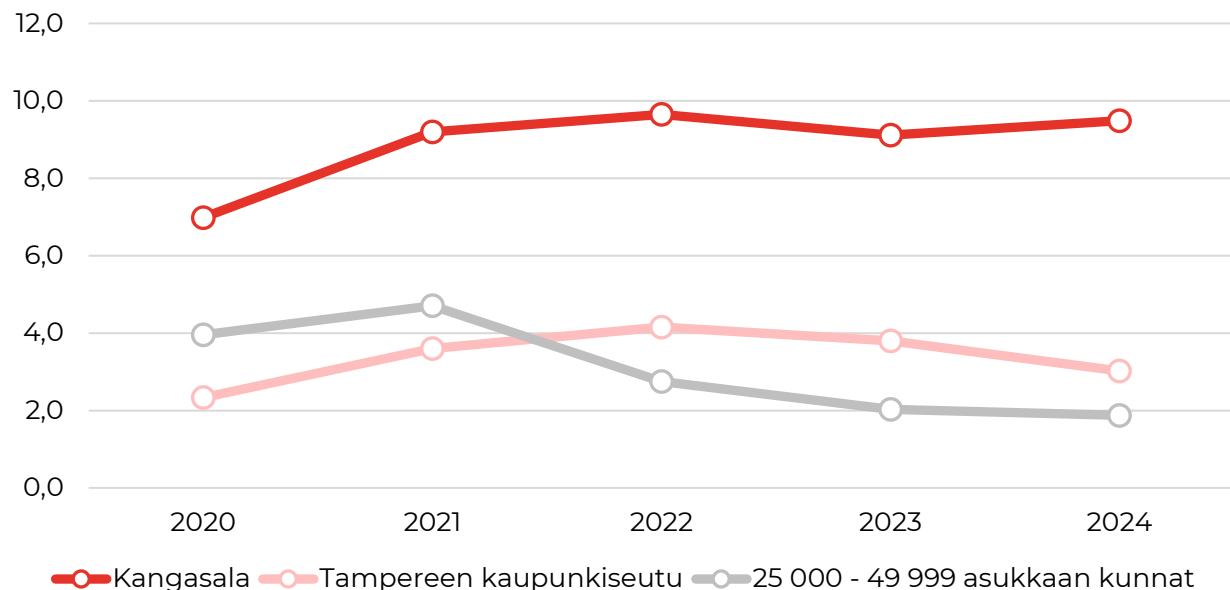

KANGASALAN TYÖLLISTEN NETTOMUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun nettomuuttoa korkeampi vuosina 2022–2024. Kangasalan nettomuutto oli kaikista korkein verrokkiryhmässä ajanjakson aikana.

MANNER-SUOMESSA TYÖLLISTEN NETTOMUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli suurin Pelkosenniemiessä (+22,8) ja Kittilässä (+20,3) sekä alhaisin Sievissä (-9,5) vuosina 2022–2024.

Työllisten nettomuutto (1000 asukasta kohden) 2020–2024

Verrokkiryhmä	Työllisten nettomuutto 2022-2024	Työllisten nettomuutto (1 000 as. kohden) 2022-2024 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Kangasala	+945	+9,4	7.
Nurmijärvi	+468	+3,5	33.
Mustasaari	+124	+2,1	57.
Ylöjärvi	+182	+1,8	63.
Vihti	+4	0,0	116.

SISÄISTEN MUUTTOJEN VILKKAUS

102,0
↑
50,7

Kangasalan kuntarajojen sisällä tapahtui yhteensä 6 612 sisäistä muuttoa vuosina 2023–2025. Kangasalan sisäisten muuttojen vilkkaus 1 000 asukasta kohden oli alhaisempi kuin samankokoisten kuntien keski-määräinen arvo. Sisäisten muuttojen vilkkaus oli Kangasalla keskimäärin 16, henkilöllä alhaisempaa 1 000 asukasta kohden kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa.

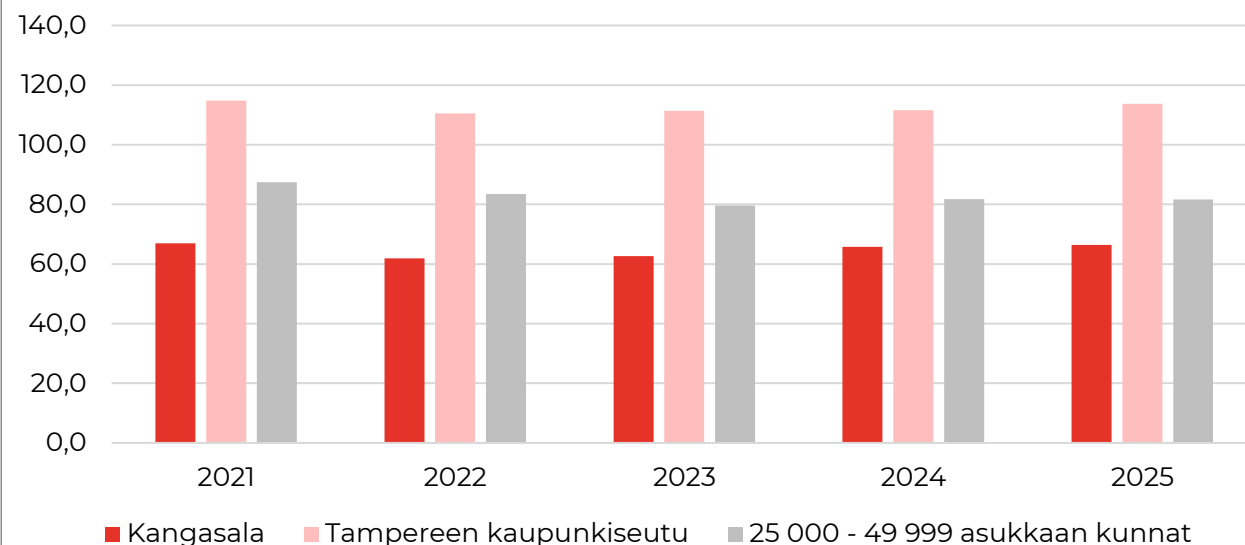

KANGASALAN SISÄISTEN MUUTTOJEN VILKKAUS 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan arvoa alhaisempi vuosina 2023-2025. Kangasalan sisäisten muuttojen vilkkaus 1 000 asukasta kohden oli kolmanneksi korkein verrokkiryhmässä ajanjakson aikana.

KOKO MAASSA SISÄISTEN MUUTTOJEN VILKKAUS 1 000 ASUKASTA KOHDEN OLI 102,4 VUOSINA 2023-2025. Manner-Suomessa muuttojen määrä 1 000 asukasta kohden oli suurinta Helsingissä (155,2) ja Tampereella (142,8) sekä alhaisinta Maskussa (22,9).

Sisäisten muuttojen vilkkaus (1 000 asukasta kohden) 2021-2025

Verrokkiryhmä	Sisäisten muuttojen määrä 2023-2025	Sisäisten muuttojen määrä (1 000 as. kohden) 2023-2025 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Nurmijärvi	10 134	75,0	65.
Vihti	6 171	71,4	74.
Kangasala	6 612	64,9	107.
Ylöjärvi	5 361	53,1	174.
Mustasaari	2 293	38,7	257.

VALMISTUNEET ASUNNOT

109,2
↑
7,1

Kangasalle valmistui yhteensä 1 112 asuntoa vuosina 2023–2025. Kangasalle valmistuneiden asuntojen määrä 10 000 asukasta kohden oli korkeampi kuin saman-kokoisten kuntien keskimääräinen arvo. Asuntoja valmistui Kangasalle keskimäärin 62 asuntoa enemmän 10 000 asukasta kohden kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa.

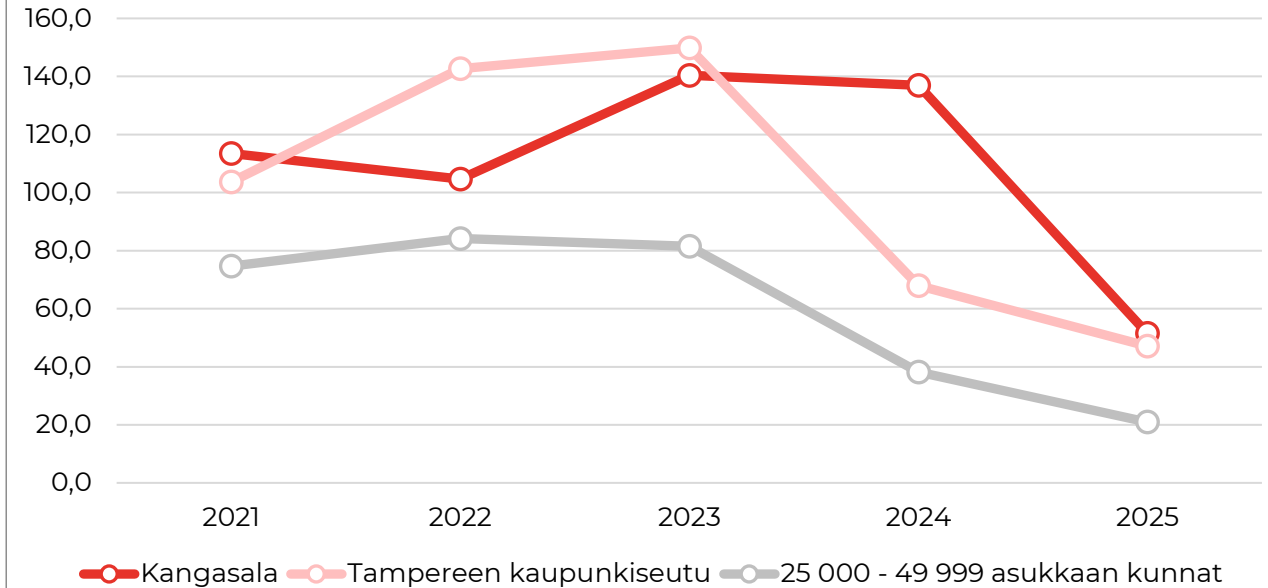

KANGASALLE VALMISTUNEIDEN ASUNTOJEN MÄÄRÄ 10 000 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan arvoa korkeampi vuosina 2023–2025. Kangasalle valmistuneiden asuntojen määrä 10 000 asukasta kohden oli kaikista korkein verrokkiryhmässä ajanjakson aikana.

KOKO MAASSA ASUNTOJA VALMISTUI 10 000 ASUKASTA KOHDEN YHTEENSÄ 46 VUOSINA 2023–2025. Manner-Suomessa asuntoja valmistui 10 000 asukasta kohden eniten Pirkkalassa (133,7) ja Espoossa (111,2). Asuntoja ei valmistunut ollenkaan seitsemässä kunnassa.

Valmistuneet asunnot (10 000 asukasta kohden) 2021–2025

Verrokkiryhmä	Valmistuneet asunnot 2023-2025	Valmistuneet asunnot (10 000 as. kohden) 2023-2025 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Kangasala	1 112	109,2	3.
Nurmijärvi	844	62,4	15.
Vihti	331	38,3	36.
Mustasaari	205	34,6	44.
Ylöjärvi	328	32,5	48.

VANHOJEN OSAKEASUNTOJEN NELIÖHINNAT

2 696 €
↑
1 141 €

Kangasalan vanhojen osakeasuntojen neliöhinnat olivat 2 201 euroa vuonna 2025. Kangasalan neliöhinnat olivat korkeammat kuin samankokoisten kuntien neliöhinnan keskiarvo. Neliöhinnat olivat keskimäärin 222 euroa korkeammat Kangasalla kuin muiden vastaavan kokoisten kuntien keskiarvo.

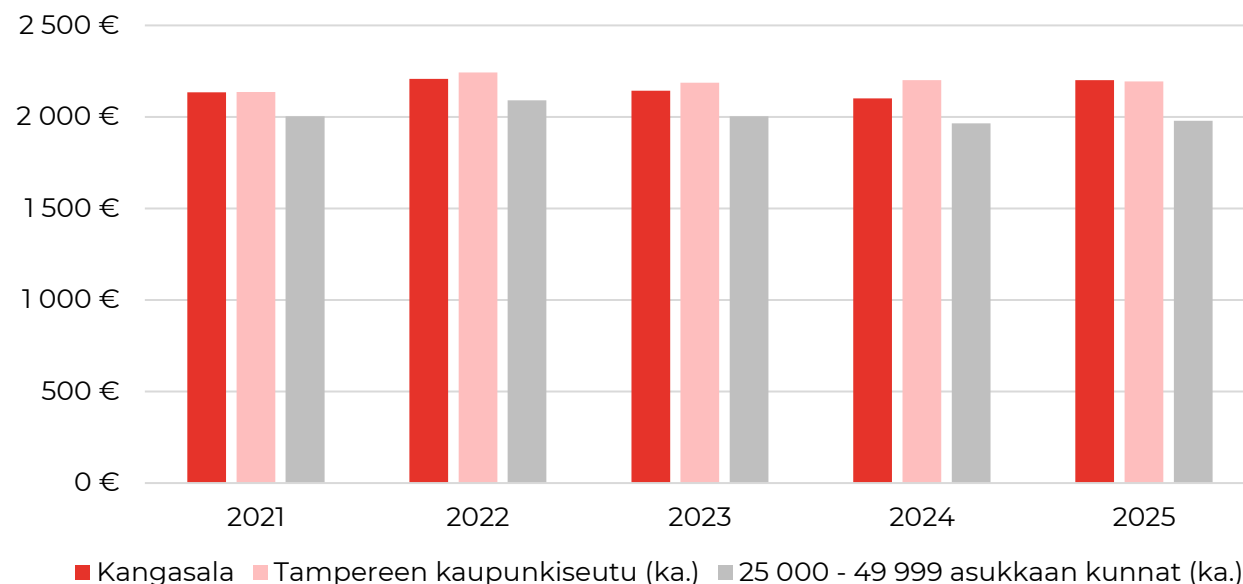

KANGASALAN VANHOJEN OSAKE-ASUNTOJEN NELIÖHINNAT olivat Tampereen kaupunkiseudun kanssa samaa tasoa, mutta koko maan hintoja alhaisemmat vuonna 2025. Kangasalan neliöhinnat olivat kaikista korkeimmat verrokkiryhmässä ja kasvoivat toiseksi eniten vuosina 2021-2025.

KOKO MAASSA VANHOJEN OSAKE-ASUNTOJEN NELIÖHINNAT OLIVAT 2 594 EUROA VUONNA 2025. Manner-Suomessa neliöhinnat olivat korkeimmat Helsingissä (4 983 €), Kauniaisissa (4 210 €) ja Espoossa (3 773 €).

Vanhojen osakeasuntojen neliöhinnat 2021-2025

Verrokkiryhmä	Neliöhinta 2021	Neliöhinta 2025 ↑	Muutos % 2021-2025	Sijoitus Manner-Suomessa /220
Kangasala	2 134 €	2 201 €	+3,1 %	19.
Ylöjärvi	2 088 €	2 186 €	+4,7 %	20.
Nurmijärvi	2 245 €	2 151 €	-4,2 %	22.
Vihti	2 004 €	1 930 €	-3,7 %	35.
Mustasaari	1 763 €	1 792 €	+1,6 %	42.

ULKOMAALAIS- TAUSTAISTEN OSUUS

18,4 %

3,4 %

Kangasalla asui yhteensä 1 355 ulkomaalaistaustaista henkilöä vuonna 2025. Kangasalan ulkomaalaistaustaisten henkilöiden osuus väestöstä oli alhaisempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen osuus. Ulkomaalaistaustaisten osuus oli keskimäärin 4,6 prosenttiyksiköllä matalampi Kangasalla kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa.

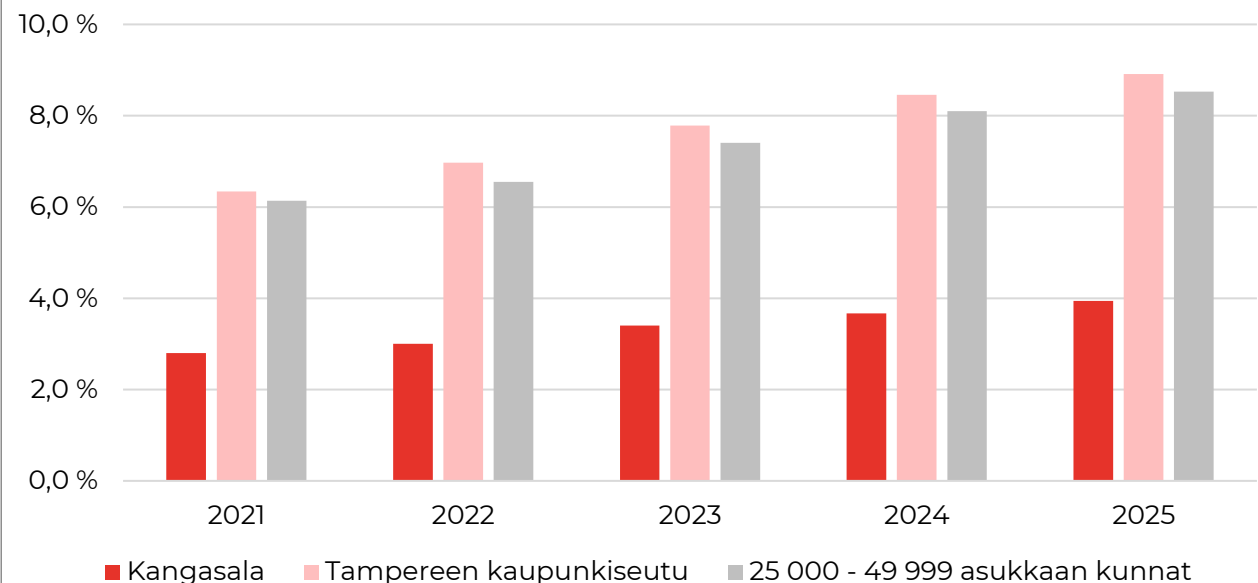

KANGASALAN ULKOMAALAISTAUSTAISTEN HENKILÖIDEN OSUUS VÄESTÖSTÄ oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan osuutta alhaisempi vuonna 2025. Kangasalan ulkomaalaistaustaisten osuus oli toiseksi alhaisin verrokkiryhmässä, mutta kasvoi kolmanneksi eniten vuosina 2021-2025.

KOKO MAASSA ULKOMAALAISTAUSTAISTEN OSUUS VÄESTÖSTÄ OLI 11,7 PROSENTTIA VUONNA 2025. Manner-Suomessa ulkomaalaistaustaisten osuus oli korkein Vantaalla (30,5 %) ja Espoossa (26,0 %) sekä alhaisin Merijärvellä (0,5 %).

Ulkomaalaistaustaisten osuus väestöstä 2021-2025

Verrokki-ryhmä	Ulkomaalais-taustaisten osuus 2021	Ulkomaalais-taustaisten osuus 2025 ↑	Muutos %-yks 2021-2025	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Nurmijärvi	6,6 %	8,6 %	+2,0 %-yks	38.
Vihti	6,3 %	7,8 %	+1,5 %-yks	50.
Mustasaari	3,1 %	4,0 %	+0,9 %-yks	154.
Kangasala	2,8 %	3,9 %	+1,1 %-yks	161.
Ylöjärvi	2,8 %	3,5 %	+0,7 %-yks	187.

OPIKELIJOIDEN OSUUS

8,5 %
↑
5,7 %

Kangasalla asui yhteensä 2 484 opiskelijaa vuonna 2024. Kangasalan opiskelijoiden osuus väestöstä oli korkeampi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen osuus. Opiskelijoiden osuus oli keskimäärin 0,2 prosentti-yksiköllä korkeampi Kangasalla kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa.

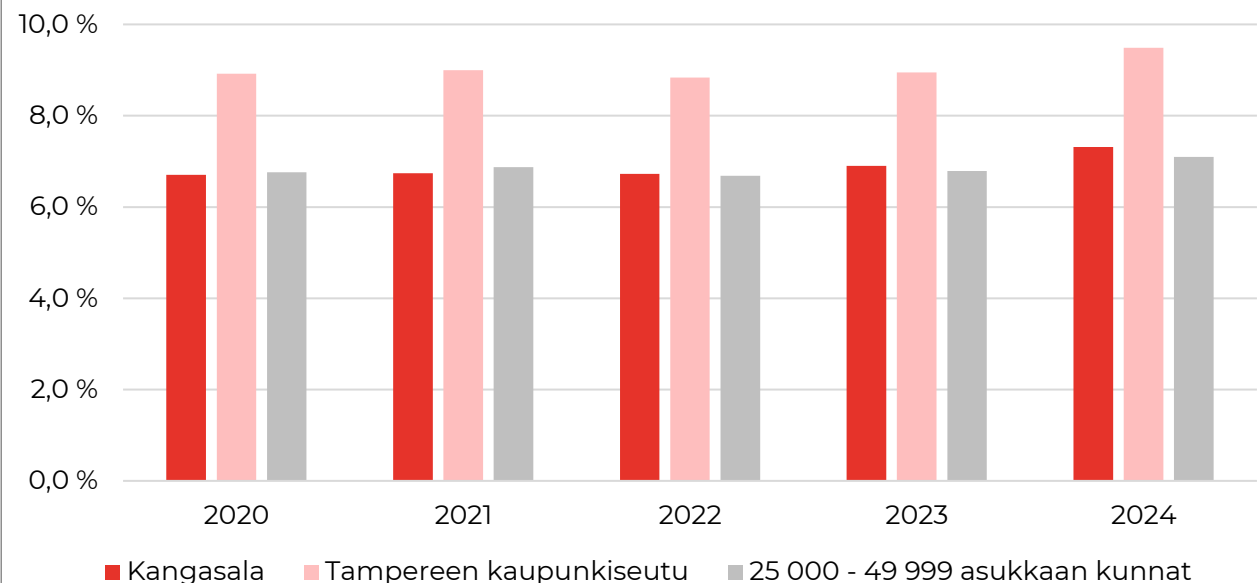

KANGASALAN OPIKELIJOIDEN OSUUS VÄESTÖSTÄ oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan osuutta alhaisempi vuonna 2024. Kangasalan opiskelijoiden osuus oli kaikista korkein verrokkiryhmässä ja kasvoi eniten vuosina 2020-2024.

KOKO MAASSA OPIKELIJOIDEN OSUUS VÄESTÖSTÄ OLI 7,9 PROSENTTIA VUONNA 2024. Manner-Suomessa opiskelijoiden osuus oli korkein Jyväskylässä (11,7 %) ja Joensuussa (11,6 %) sekä alhaisin Pelkosenniemiessä (2,1 %).

Opiskelijoiden osuus väestöstä 2020-2024

Verrokkiryhmä	Opiskelijoiden osuus 2020	Opiskelijoiden osuus 2024 ↑	Muutos %-yks 2020-2024	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Kangasala	6,7 %	7,3 %	+0,6 %-yks	32.
Nurmijärvi	7,1 %	7,0 %	-0,1 %-yks	51.
Ylöjärvi	6,8 %	6,9 %	+0,1 %-yks	58.
Vihti	6,5 %	6,7 %	+0,3 %-yks	70.
Mustasaari	6,2 %	6,1 %	-0,1 %-yks	120.

15–34-VUOTIAIDEN NETTOMUUTTO

+5,2
-7,4

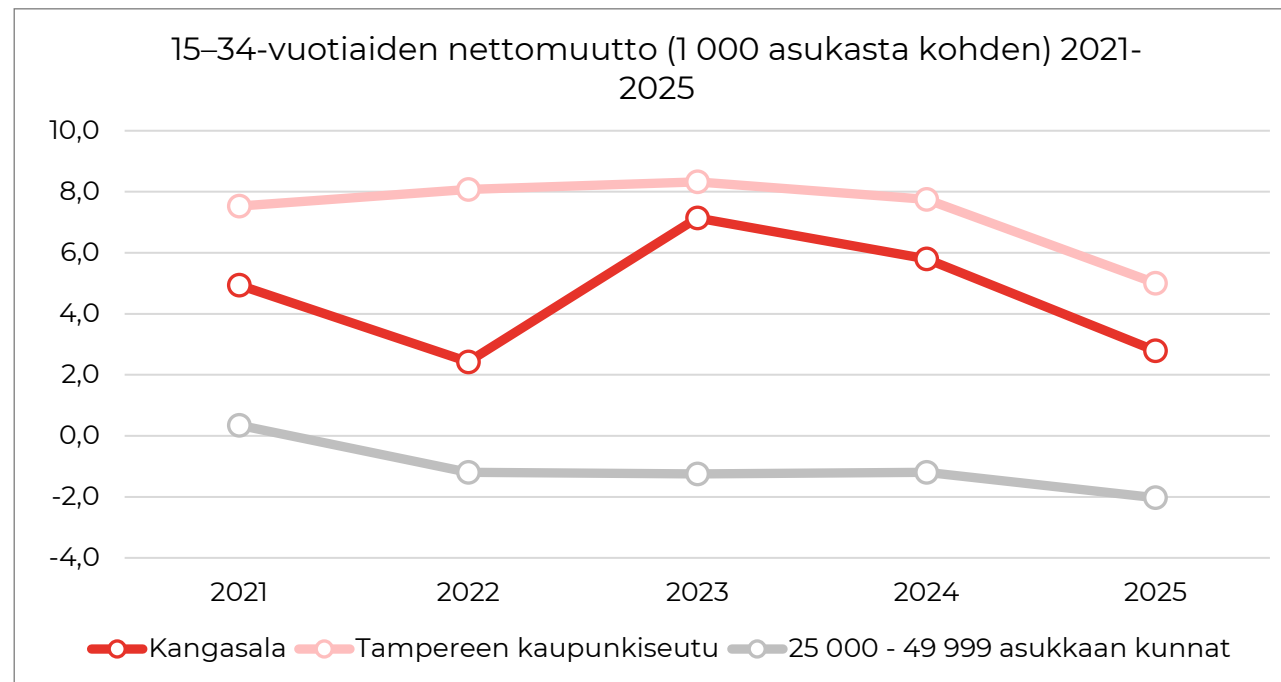
Kangasala sai muuttovoittoa 15–34-vuotiaista yhteensä 532 henkilöä vuosina 2023–2025. Kangasalan 15–34-vuotiaiden nettomuutto 1 000 asukasta kohden oli korkeampi kuin samankokoisten kuntien keski-määräinen nettomuutto. 15–34-vuotiaiden nettomuutto oli Kangasalla keskimäärin 6,7 henkilöllä korkeampi 1 000 asukasta kohden kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa.

KANGASALAN 15–34-VUOTIAIDEN NETTOMUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun nettomuuttoa heikompi vuosina 2023–2025. Kangasalan nettomuutto oli kaikista korkein verrokki-ryhmässä ajanjakson aikana.

MANNER-SUOMESSA 15–34-VUOTIAIDEN NETTOMUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli suurin Tampereella (+9,4) ja Turussa (+8,1) vuosina 2023–2025. Alhaisin nettomuutto oli Sievissä (-15,5) ja Kannonkoskella (-15,3).

Verrokkiryhmä	15–34-vuotiaiden nettomuutto 2023–2025	15–34-vuotiaiden nettomuutto (1 000 as. kohden) 2023–2025 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Kangasala	+532	+5,2	6.
Mustasaari	-38	-0,6	29.
Ylöjärvi	-207	-2,0	58.
Nurmijärvi	-335	-2,5	69.
Vihti	-386	-4,5	130.

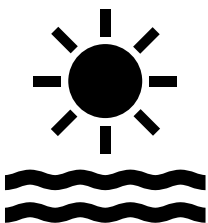
KESÄASUKKAIDEN MÄÄRÄ

25,3
↑
0,0

Kangasalla oli yhteensä 4 452 kesäasukasta vuonna 2024. Kangasalan kesäasukkaiden määrä 100 asukasta kohden oli korkeampi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo. Kesäasukkaiden määrä oli Kangasalla keskimäärin 6,8 henkilöllä korkeampi 100 asukasta kohden kuin muissa vastaavan kokoisissa kunnissa.

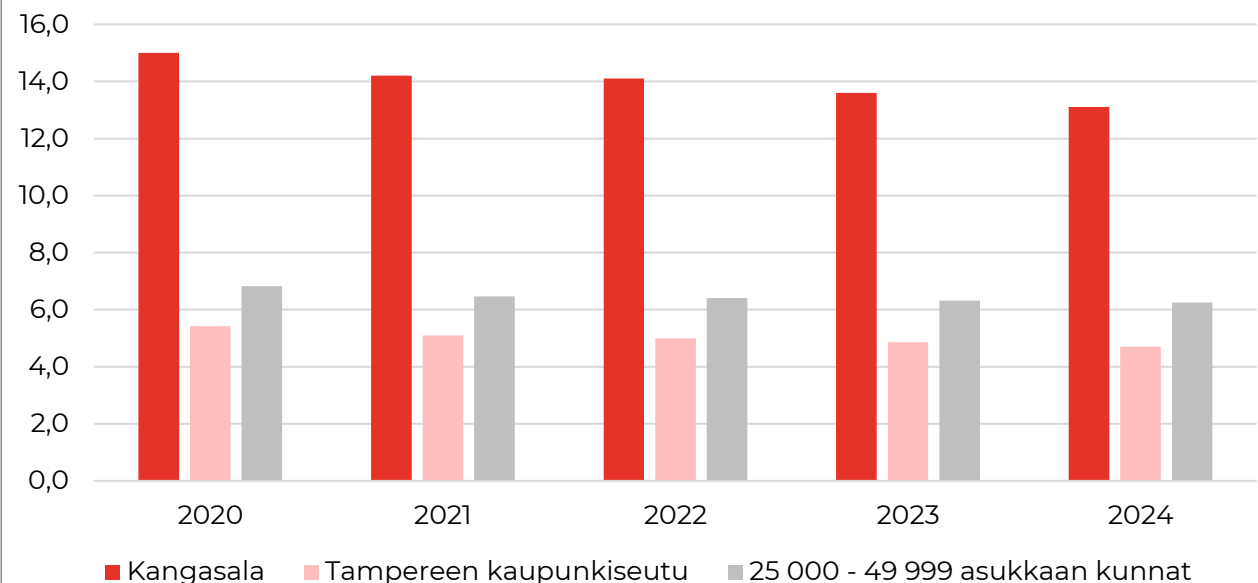

KANGASALAN KESÄASUKKAIDEN MÄÄRÄ 100 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan arvoa korkeampi vuonna 2024. Kangasalan kesäasukkaiden määrä 100 asukasta kohden oli kolmanneksi korkein verrokkiryhmässä.

KOKO MAASSA KESÄASUKKAIDEN MÄÄRÄ 100 ASUKASTA KOHDEN OLI 9,0 VUONNA 2024. Manner-Suomessa kesäasukkaiden määrä 100 asukasta kohden oli suurin Kustavissa (420,2), Puumalassa (238,2) ja Kuhmoisissa (214,3).

Kesäasukkaiden määrä (100 asukasta kohden) 2020-2024

Verrokkiryhmä	Kesäasukkaat (100 as. kohden) 2020	Kesäasukkaat (100 as. kohden) 2024 ↑	Muutos abs. 2020-2024	Sijoitus Manner-Suomessa /292
Mustasaari	17,9	16,8	-1,1	157.
Ylöjärvi	15,3	13,9	-1,4	175.
Kangasala	15,0	13,1	-1,9	179.
Vihti	9,6	9,5	-0,1	199.
Nurmijärvi	1,5	1,4	-0,1	267.

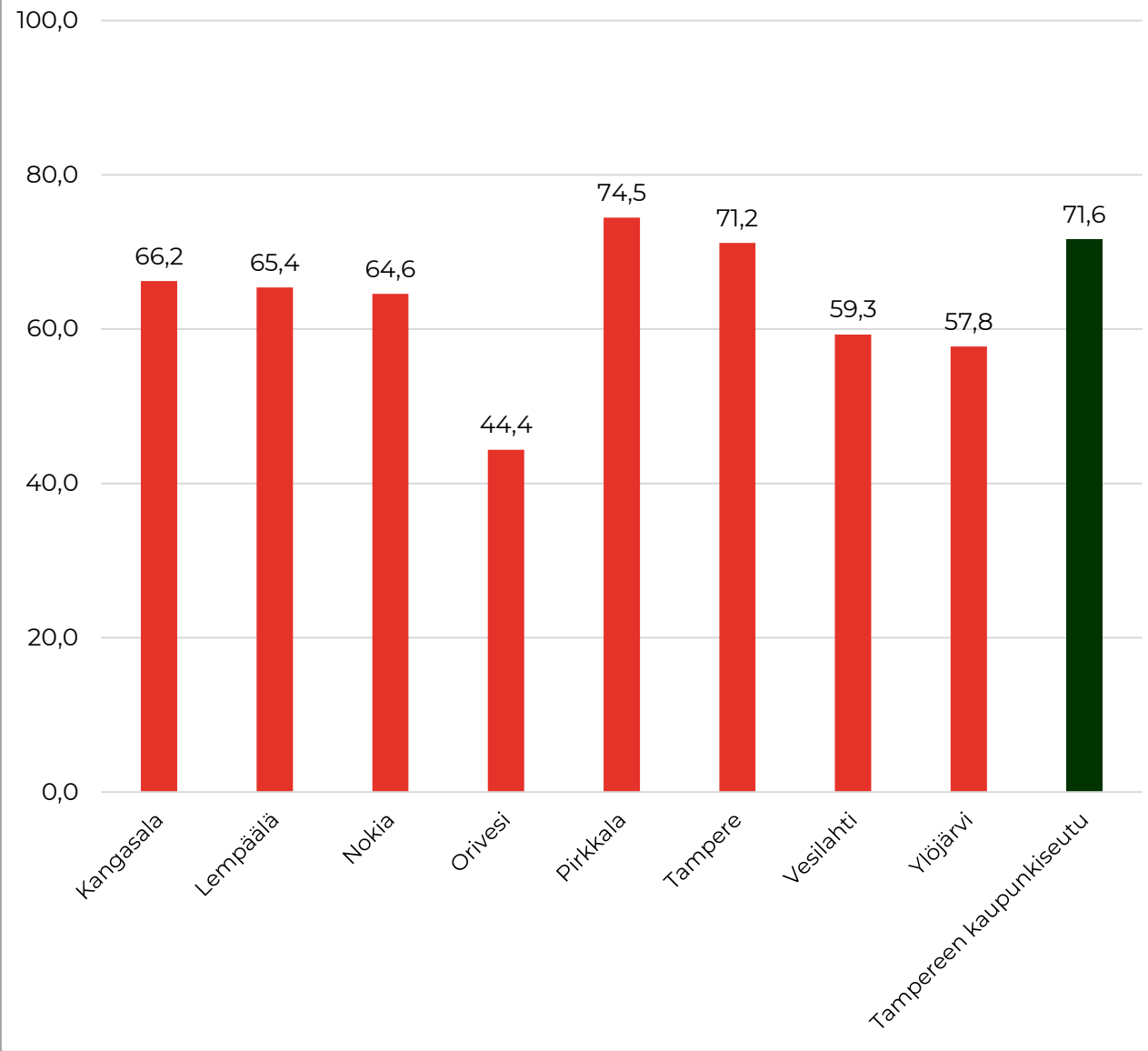
4. Tampereen kaupunkiseudun EVP- indeksi

TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN EVP-INDEKSI

Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi oli 71,6 vuonna 2026. Alueen elinvoimaindeksi oli 58,7 sekä veto- ja pitovoimaindeksi puolestaan 84,5.

- Tampereen kaupunkiseudun kunnista EVP-indeksi oli vahvin Pirkkalassa (74,5), Tampereella (71,2) ja Kangasalla (66,2). Heikoin indeksi oli Orivedellä (44,4), Ylöjärvellä (57,8) ja Vesilahdessa (59,3).
- Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi olisi kolmanneksi korkein Manner-Suomen seuduista, jos sitä tarkasteltaisiin seutuna.
- Indeksillä olisi korkeampi ainoastaan Helsingin (77,9) ja Tunturi-Lapin (77,0) seudulla.
- Tampereen kaupunkiseudun elinvoimaindeksi olisi 12. korkein sekä veto- ja pitovoimaindeksi toiseksi korkein Manner-Suomen seuduista.
- Tampereen kaupunkiseutukunnalla on erittäin vahvat lukemat erityisesti väestönkehitystä, muuttoliikettä sekä opiskelijoita ja kansainvälisyyttä mittaavissa muuttujissa.
- Manner-Suomessa EVP-indeksi oli vahvin Kittilässä (81,9), Helsingissä (81,8) ja Espoossa (81,3). EVP-indeksi oli heikoin Pyhäjärvellä (20,7), Kyyjärvellä (21,3) ja Pudasjärvellä (21,3).

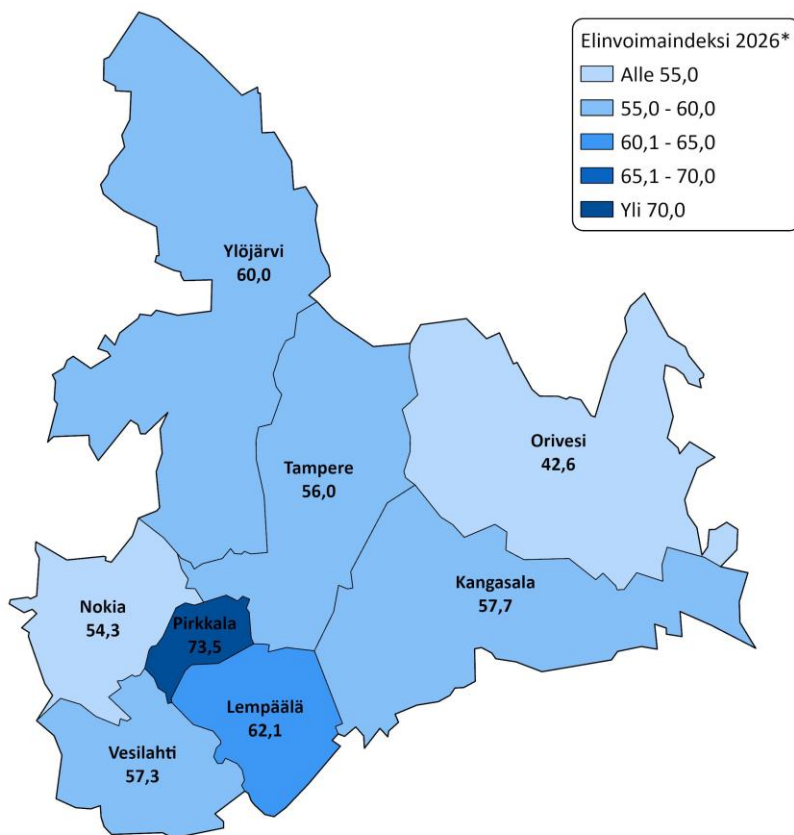
EVP-indeksi Tampereen kaupunkiseudun
kunnissa 2026*

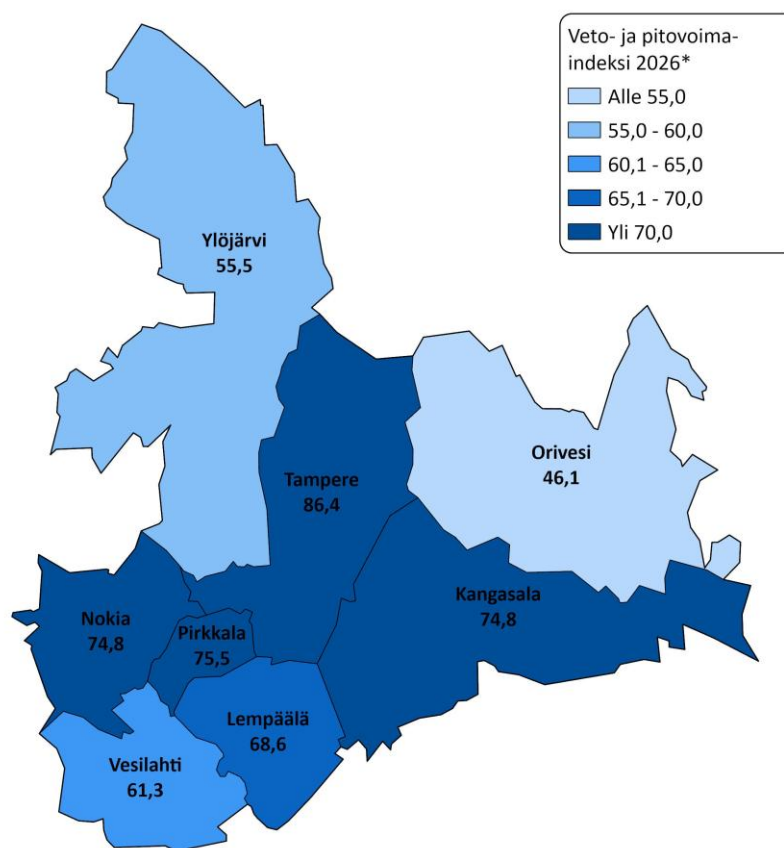
MDI

EVP-INDEKSI TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN KUNNISSA 2026*

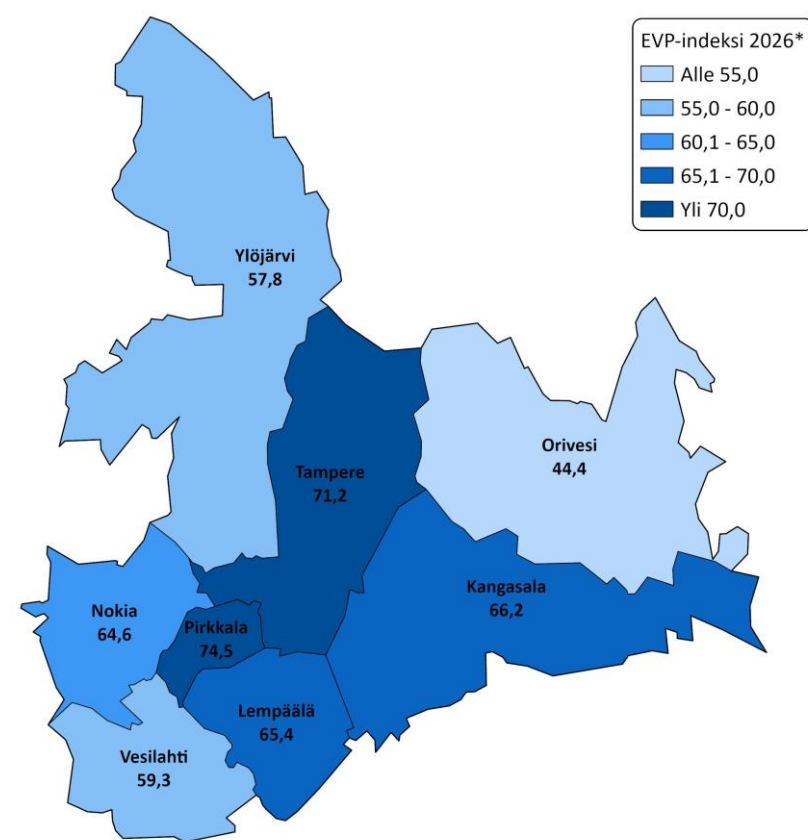
Elinvoimaindeksi

*Veto- ja
pitovoimaindeksi*

EVP-indeksi

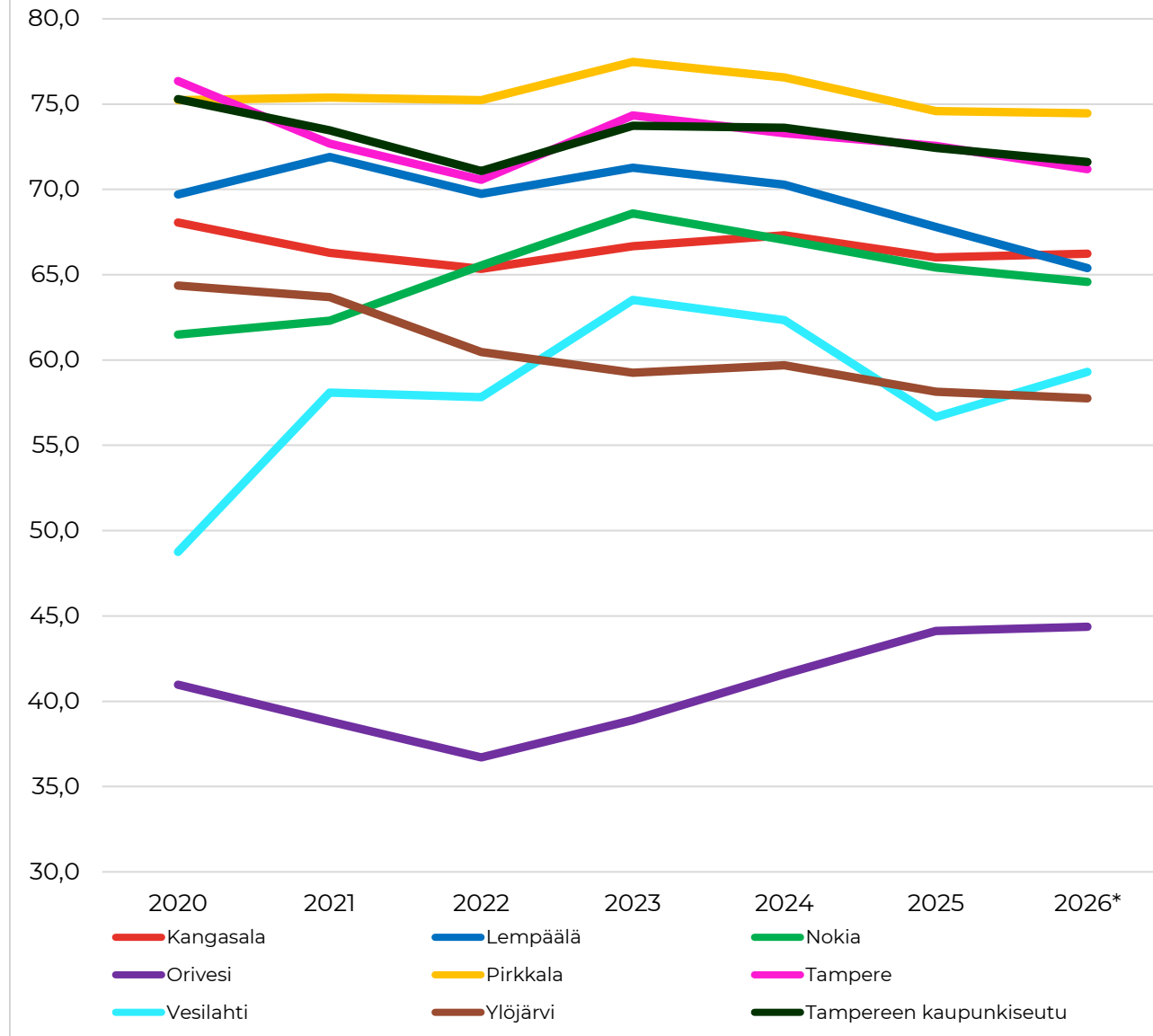

TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN EVP-INDEKSI KEHITYS

Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi laski 3,7 pisteellä vuosien 2020-2026 aikana. Elinvoimaindeksi laski 7,7 pisteellä, mutta veto- ja pitovoimaindeksi kasvoi 0,3 pisteellä ajanjakson aikana.

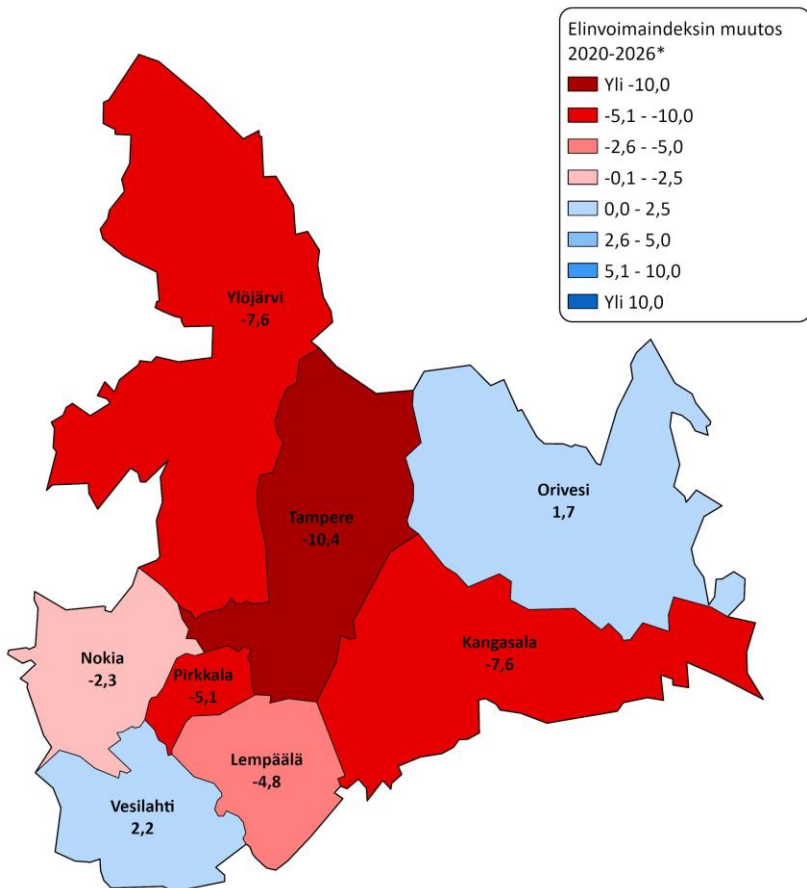
- Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi laski vuosien 2020-2022 aikana, mutta kasvoi vuoden 2023 aikana. Tämän jälkeen indeksi on kuitenkin laskenut jokaisena vuotena.
- Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksin laskun taustalla oli erityisesti talousluku- ja sairastavuusindeksin heikentyminen sekä avoimen sektorin työpaikkojen vähentyminen.
- Tampereen kaupunkiseudun kunnista EVP-indeksi kasvoi kolmessa kunnassa ja laski viidessä kunnassa vuosien 2020-2026 aikana.
- Indeksi kasvoi Vesilahdessa (+10,5), Orivedellä (+3,4) ja Nokialla (+3,1), mutta laski Ylöjärvellä (-6,6), Tampereella (-5,2), Lempäälässä (-4,3), Kangasalla (-1,8) ja Pirkkalassa (-0,8) ajanjakson aikana.

EVP-indeksin kehitys vuosien 2020–2026 aikana*

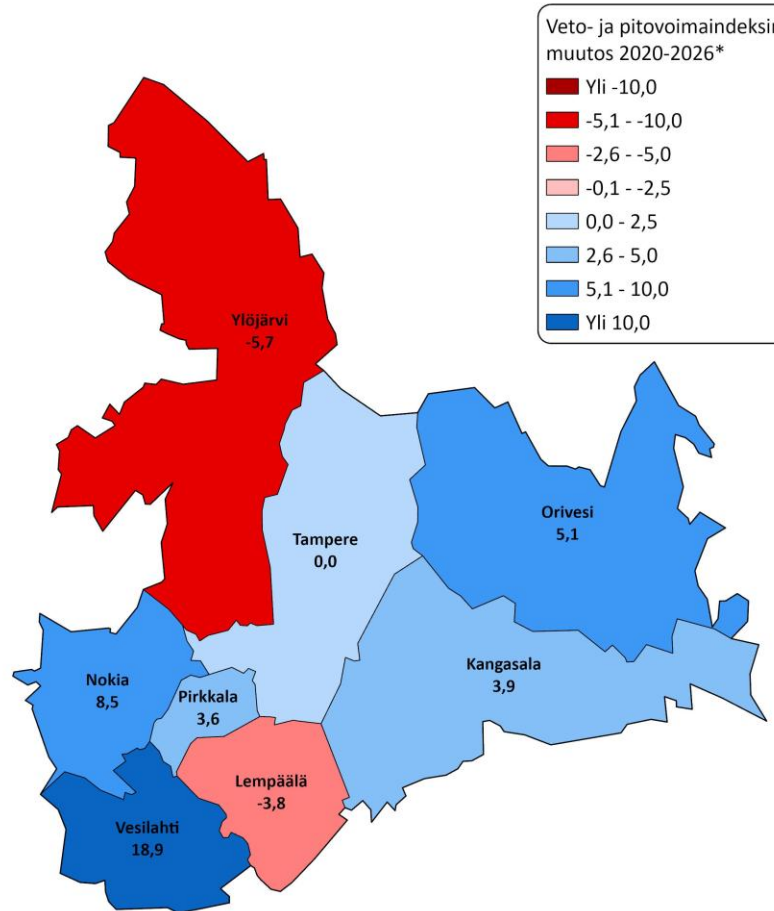

EVP-INDEKSIIN MUUTOS TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN KUNNISSA 2020-2026*

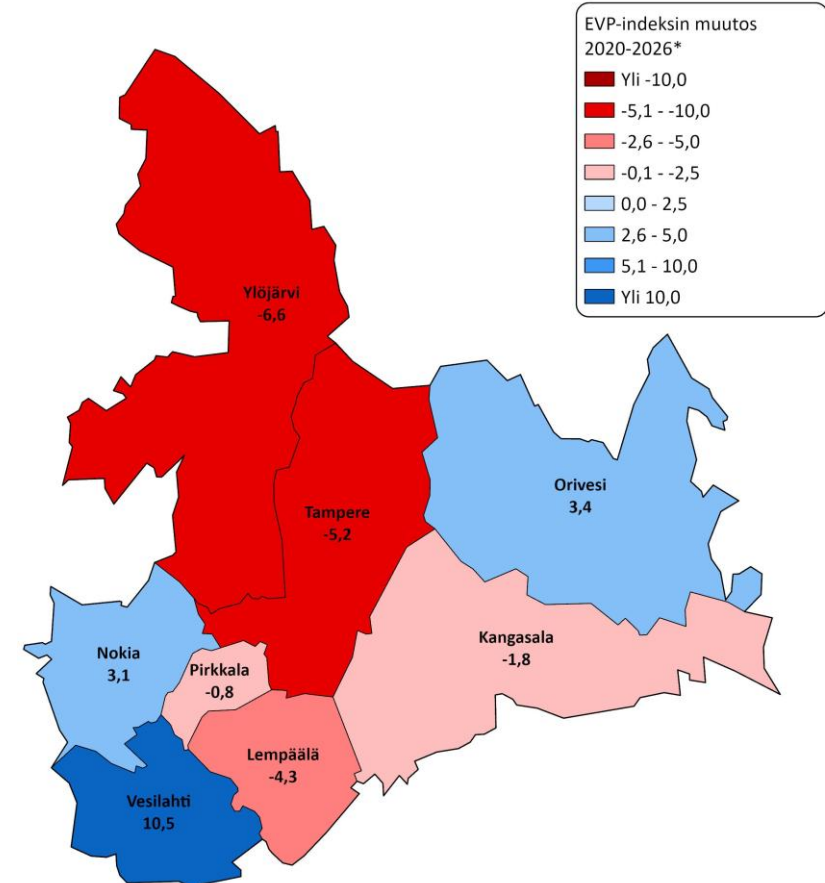
Elinvoimaindeksi

Veto- ja pitovoimaindeksi

EVP-indeksi

5. EVP-indeksin tausta ja lukuohje

ELINVOIMA-, VETOVOIMA- JA PITOVOIMAINDEKSIIN VALITIT MUUTTUJAT

Indeksin tavoitteena on tarkastella kokonaisvaltaisesti ja samanaikaisesti sekä alueiden elinvoimaa että veto- ja pitovoimaa. EVP-indeksi on kehitetty tukemaan kuntien strategiatyötä ja tilannekuvan seurantaan*. Kuntakohtaisessa analyysissä tarkastellaan kunnan elinvoiman ja veto- ja pitovoiman ajallista kehitystä muihin verrokkialueisiin nähden se sekä avataan tarkemmin indeksin taustalla vaikuttavien muuttujien kehitystä.

Indeksi pitää sisällään **10 + 10 avainmuuttujaa**, joista löytyy vertailukelpoista ja luotettavaa aikasarjatietoa.

Elinvoimaan liittyvät muuttujat kohdistuvat alueiden tulo- ja talous-, yritys-, työllisyys-, koulutus- ja terveysdynamiikkaan.

Veto- ja pitovoimaan liittyvät muuttujat kohdistuvat alueiden väestö- ja vetovoima, asumis- ja rakentamis- ja vapaa-ajan dynamiikkaan.

10

ELINVOIMA

- Tulonsaajien mediaanitulot 2024
- Yritystiheys 2024
- 35—44-vuotiaiden työllisyysaste (%) 2024
- Työpaikkaomavaraisuusaste (%) 2024
- Taloudellinen huoltosuhde 2024
- Työpaikkamuutos % (avoin sektori) viimeisen kolmen vuoden aikana (2022-2024)
- Talouslukuindeksi 2025
- Yrityisperustana (1 000 as. kohden) 2025
- Koulutustasoindeksi 2025
- Sairastavuusindeksi 2024

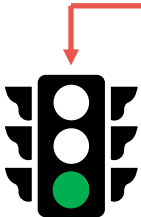
+

10

VETO- JA PITOVOIMA

- Väestönmuutos 2021—2025 (%)
- MDI:n väestöennuste 2025-2040 (%)
- Työllisten nettomuutto (1 000 as. kohden) viimeiset kolme vuotta (2022-2024)
- Sisäisten muuttojen vilkkaus (1 000 as. kohden) viimeiset kolme vuotta (2023-2025)
- Valmistuneet asunnot (10 000 as. kohden) viimeiset kolme vuotta (2023-2025)
- Vanhojen asuntojen neliöhinnat (€) 2025
- Ulkomaalaistaustaisten osuus väestöstä (%) 2025
- Opiskelijoiden osuus väestöstä (%) 2024
- 15—34-vuotiaiden nettomuutto (1 000 as. kohden) viimeiset kolme vuotta (2023-2025)
- Kesäasukkaiden määrä (100 as. kohden) 2024

Liikennevalo kertoo onko muuttujan arvo kunnassa parempi, samaa tasoa vai heikompi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

LUKUOHJE

Suurin arvo

Alhaisin arvo

Nuoli kertoo muuttujan suurimman ja alhaisimman arvon saman kokoluokan kunnista

Keskeinen nosto muuttujasta kunnan osalta sekä miten se vertautuu suhteessa muihin samankokoisiin kuntiin.

Keskeiset huomiot miten kunnan arvo vertautuu koko maahan sekä Tampereen kaupunkiseudun lukemiin nähden muuttujan osalta. Lisäksi vertaillaan kunnan lukemaa suhteessa valittuun verrokkiryhmään.

Nosto koko maan arvosta muuttujan osalta sekä parhaiten ja heikoiten menestyneiden kuntien arvot.

KUVIO MUUTTUJAN KEHITYKSESTÄ
VIIMEISEN VIIDEN VUODEN AIKANA

TAULUKKO MUUTTUJAN ARVOISTA
VERROKKIRYHMÄN KUNNISSA

MITEN EVP-ANALYYSI TOTEUTETTIIN

Analyysin aluerajauksena käytettiin kuntatasoa ja analyysin kohteena olivat Manner-Suomen 292 kuntaa 1.1.2026 alueluokituksen mukaisesti.

Jokaisen muuttujan tieto kerättiin kuntakohtaisesti. Indeksissä jokaiselle kunnalle annettiin muuttujakohtaisesti arvo 0—100 kunnan arvon persentiiliin perusteella siten, että *vahvimmat* arvot saavat aina arvon **100** ja *heikoimmat* arvot **0**. Kaikki muut arvot sijoittuivat näiden arvojen väliin.

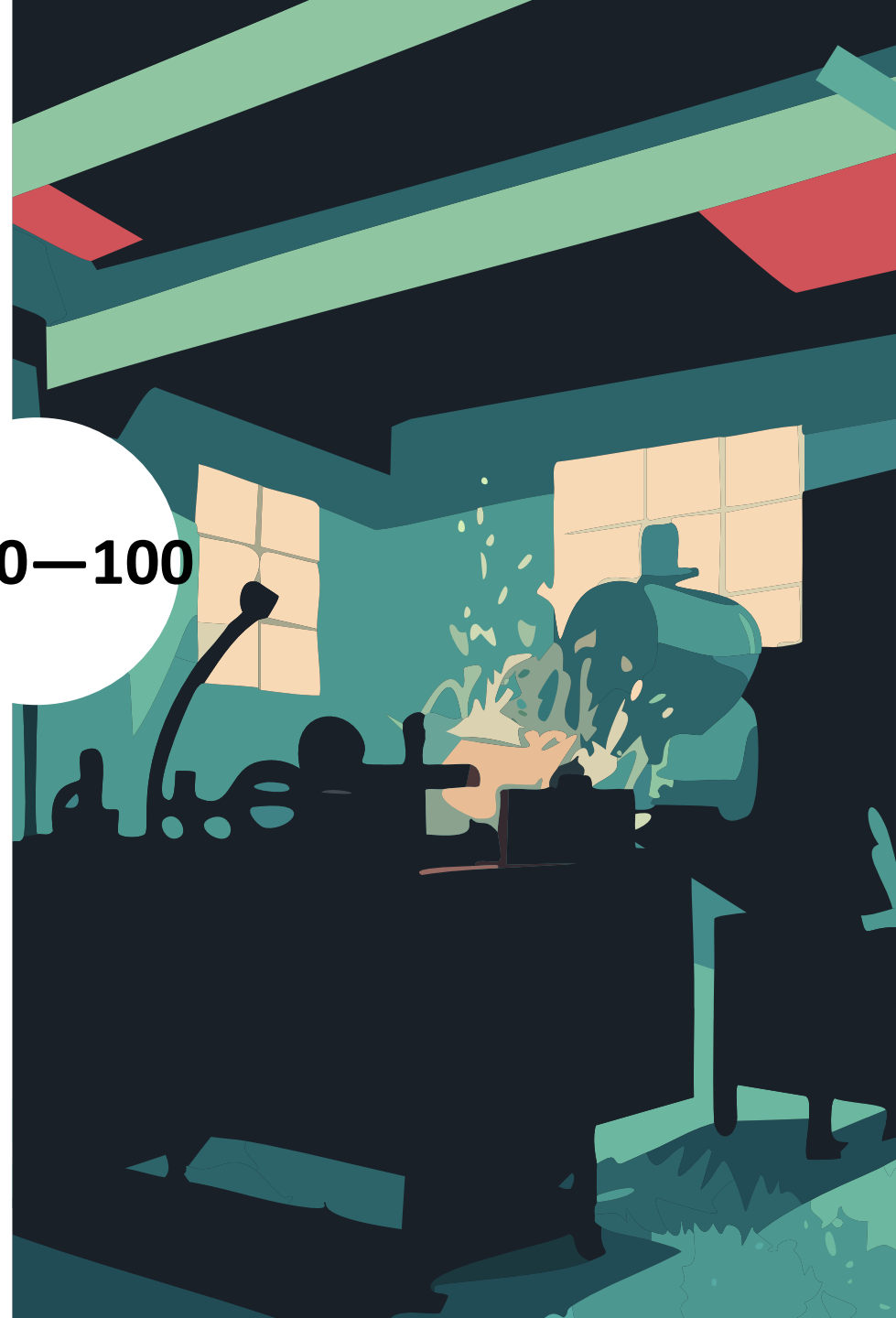
Indikaattorien arvoista aggregoitiin molemmat indeksit, jotka perustuvat kaikkien käytettyjen indikaattorien keskiarvoon. *Molempien* indeksien indikaattorien keskiarvosta muodostetaan alueen EVP-indeksi, joka kuvaa alueen elinvoima- sekä veto- ja pitovoimadynamiikan positiota suhteessa kaikkiin muihin kuntiin.

Kaikki muuttujat olivat *painottomia* eli samanarvoisia suhteessa toisiinsa paitsi talouslukuindeksi, jonka painoarvo oli kaksi. Tulokset laskettiin erikseen sekä elinvoima- että veto- ja pitovoimaindeksin osalta sekä lopuksi yhteistuloksena molempien indeksien perusteella.

0—100

HUOM! Tulkintojen osalta on huomioitava se, ettei indeksistä voi suoraan päätellä alueen *absoluuttisen* aluekehityksen tilaa, vaan alueen position poikkileikkaustilanteessa suhteessa muihin Manner-Suomen kuntiin tai kuntatyyppiin.

ELINVOIMAINDEKSIIN MUUTTUJALISTA

Tulonsaajien mediaanitulot = Muuttuja kuvaa kunnan kaikkien tulonsaajien mediaanituloja. Mediaanitulo on kunnan kaikkien tulonsaajien keskimmäisen tulonsaajan tulo.

Yritystiheys = Muuttuja kuvaa kunnan kaikkien toimivien yritysten toimipaikkojen määrää 1000 asukasta kohden.

35–44-vuotiaiden työllisyysaste = Muuttuja kuvaa kunnan työllisten prosenttiosuutta 35–44-vuotiaasta väestöstä.

Työpaikkaomavaraisuus = Muuttuja kuvaa kunnan alueella työssäkäyvien ja kunnassa asuvan työllisen työvoiman määrän välistä suhdetta. Jos työpaikka-omavaraisuus on yli 100 %, on alueen työpaikkojen lukumäärä suurempi kuin alueella asuvan työllisen työvoiman lukumäärä. Jos taas työpaikkaomavaraisuus on alle 100 %, on tilanne päinvastainen.

Taloudellinen huoltosuhde = Muuttuja kuvaa kunnan työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien yhteen-laskettua määrää suhteessa työllisten määrään. Mitä suurempi luku, sitä enemmän työttömiä ja työvoiman ulkopuolella olevia kunnassa on suhteessa työllisiin.

Avoimen sektorin työpaikkamuutos = Muuttuja kuvaa kunnan yksityisen sektorin ja yrittäjien työpaikkojen muutosta.

Talouslukuindeksi = Muuttuja yhdistää monta eri talousmuuttujaa yhdeksi indeksiksi ja mahdollistaa kuntien välisen vertailun yhtenäisellä mittarilla. Se kuvaa erityisesti kunnan tulopohjan, menojen hallinnan ja velkaantumisen suhdetta, mikä auttaa arvioimaan kunnan taloudellista kestävyyttä ja sopeutumiskykyä.

Yrityisperustanta = Muuttuja kuvaa kunnan aloittaneiden yritysten ja lopettaneiden yritysten erotusta.

Koulutustasoindeksi = Muuttuja kuvaa kunnan väestön koulutustasoa, joka on mitattu laskemalla perusasteen jälkeen suoritettun korkeimman koulutuksen keski-määräinen pituus henkeä kohti. Esim. koulutusindeksi 246 osoittaa, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti on 2,5 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen.

Sairastavuusindeksi = Muuttuja kuvaa kunnan väestön sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon, jonka vertailuluku on 100. Mitä pienempi kunnan luku on, sitä terveempää väestö on. Indeksissä on otettu huomioon seitsemän eri sairausryhmää ja neljä eri painotusnäkö-kulmaa. Indeksissä kunkin sairausryhmän yleisyyttä painotetaan sen perusteella, mikä on koko sairausryhmän merkitys väestön kuolleisuuden, työkyvyttömyyden, elämänlaadun ja terveydenhuollon kustannusten kannalta.

VETO- JA PITOVOIMAINDEKSIIN MUUTTUJALISTA

Väestönmuutos = Muuttuja kuvaa kunnan suhteellista asukasmäärän muutosta.

MDI:n väestöennuste = Muuttuja kuvaa kunnan suhteellista asukasmäärän muutosta perusuran skenaariossa vuosien 2025-2040 aikana.

Työllisten nettomuutto = Muuttuja kuvaa kunnan työllisten muuttajien nettomuuttoa eli tulo- ja lähtömuuton erotusta 1000 asukasta kohden.

Sisäisten muuttojen vilkkaus = Muuttuja kuvaa kunnan alueella tapahtuneiden muuttojen määrää 1000 asukasta kohden.

Valmistuneet asunnot = Muuttuja kuvaa kunnan alueella valmistuneiden uusien asuntoja määrää 10 000 asukasta kohden.

Vanhojen asuntojen neliöhinnat = Muuttuja kuvaa kunnan alueella olevien vanhojen asuntojen (muu kuin uudistuotanto) neliöhintoja.

Ulkomaalaistaustaisten osuus = Muuttuja kuvaa kunnassa asuvien ulkomaalaistaustaisten suhteellista osuutta kunnan väestöstä. Ulkomaalaistaustaisia ovat ne henkilöt, joiden molemmat vanhemmat tai ainoa tiedossa oleva vanhempi on syntynyt ulkomailla. Ulkomaalais-taustaisia ovat myös ulkomailla syntyneet henkilöt, joiden kummastakaan vanhemmasta ei ole tietoa väestötietojärjestelmässä.

Opiskelijoiden osuus = Muuttuja kuvaa kunnassa asuvien 15 vuotta täyttäneiden henkilöiden, jotka ovat päätoimisia opiskelijoita, suhteellista osuutta kunnan väestöstä.

15–34-vuotiaiden nettomuutto = Muuttuja kuvaa kunnan 15–34-vuotiaiden muuttajien nettomuuttoa eli tulo- ja lähtömuuton erotusta 1 000 asukasta kohden.

Kesäasukkaiden määrä = Muuttuja kuvaa kunnan kesäasukkaiden lukumäärää 100 asukasta kohden, joka lasketaan kesämökin omistajan asuntokunnan henkilöiden yhteismäärästä. Kesäasukkaiden lukumäärään ei ole laskettu mukaan henkilöitä, joiden kesämökki sijaitsee asuinkunnassa. Perikuntien omistamia, yhteisomistuksessa olevia tai ulkomaalaisten omistamia kesämökkejä ei ole voitu huomioida kesäasukkaiden lukua laskettaessa.

EVP-INDEKSI OSA-ALUEITTAIN

Osa-alue	Muuttujat
Tulot ja talous	Tulonsaajien mediaanitulot & talouslukuindeksi x2
Työllisyys ja työpaikat	35–44-vuotiaiden työllisyysaste, työpaikkaomavaraisuus & taloudellinen huoltosuhde
Yritystoiminta	Yritystiheys*, avoimen sektorin työpaikkamuutos (%) & yritysperustanta*
Koulutus ja hyvinvointi	Koulutustasoindeksi & sairastavuusindeksi
Väestönkehitys	Toteutunut väestönmuutos (%) & MDI:n väestöennuste (%)
Muuttoliike	Työllisten nettomuutto*, sisäisten muuttojen vilkkaus* & 15–34-vuotiaiden nettomuutto*
Asuminen ja rakentaminen	Valmistuneet asunnot*, vanhojen osakeasuntojen neliöhinnat & kesäasukkaiden määrä*
Opiskelijat ja kansainvälisyys	Ulkomaalaistaustaisten osuus (%) & opiskelijoiden osuus (%)

*Suhteessa asukasmäärään

Liitteet

KEHYSKUNTIEN POSITIO ELINVOIMA- INDEKSISSÄ NELJÄNNEKSITTÄIN 2026*

60,9 – 80,0

Paras
neljännes

- Kauniainen
- Pirkkala
- Lieto
- Rusko
- Sipoo
- Naantali
- Raisio
- Lempäälä
- Kaarina
- Tuusula
- Kirkkonummi
- Kempele
- Mustasaari
- Nurmijärvi

55,6 – 60,9

Toiseksi paras
neljännes

- Siuntio
- Ylöjärvi
- Masku
- Vihti
- Hyvinkää
- Muurame
- Pornainen
- Kerava
- Hailuoto
- Hattula
- **Kangasala**
- Vesilahti
- Sauvo
- Mäntsälä
- Hirvensalmi

47,5 – 54,9

Toiseksi heikoin
neljännes

- Nousiainen
- Nokia
- Pyhtää
- Taipalsaari
- Hollola
- Järvenpää
- Sotkamo
- Pälkäne
- Siilinjärvi
- Ilmajoki
- Kontiolahti
- Liminka
- Toivakka
- Lumijoki
- Uurainen

32,3 – 47,4

Heikoin
neljännes

- Ulvila
- Orimattila
- Janakkala
- Petäjävesi
- Laukaa
- Mynämäki
- Asikkala
- Orivesi
- Hämeenkyrö
- Ii
- Tyrnävä
- Hankasalmi
- Muhos
- Karkkila

MDI

KEHYSKUNTIEN POSITIO VETO- JA PITOVOIMA- INDEKSISSÄ NELJÄNNEKSITTÄIN 2026*

63,7 – 80,3

Paras
neljännes

- Kerava
- Järvenpää
- Kirkkonummi
- Tuusula
- Sipoo
- Pirkkala
- Nokia
- **Kangasala**
- Naantali
- Nurmijärvi
- Kaarina
- Raisio
- Lempäälä
- Kempele

46,8 – 61,3

Toiseksi paras
neljännes

- Vesilahti
- Lieto
- Hyvinkää
- Ylöjärvi
- Vihti
- Muurame
- Kauniainen
- Siilinjärvi
- Mustasaari
- Mäntsälä
- Sotkamo
- Masku
- Ilmajoki
- Rusko
- Kontiolahti

40,6 – 46,8

Toiseksi heikoin
neljännes

- Sauvo
- Siuntio
- Orivesi
- Asikkala
- Nousiainen
- Hämeenkyrö
- Taipalsaari
- Pyhtää
- Hattula
- Laukaa
- Pälkäne
- Ii
- Pornainen
- Lumijoki
- Hollola

26,3 – 39,3

Heikoin
neljännes

- Uurainen
- Karkkila
- Muhos
- Orimattila
- Janakkala
- Toivakka
- Liminka
- Mynämäki
- Hailuoto
- Hirvensalmi
- Tyrnävä
- Ulvila
- Hankasalmi
- Petäjävesi

MDI

KEHYSKUNTIEN POSITIO ELINVOIMAINDEKSIIN MUUTOKSESSA NELJÄNNEKSITTÄIN 2020–2026*

+1,7 – +15,0

Paras
neljännes

- Petäjävesi
- Hankasalmi
- Hirvensalmi
- Toivakka
- Kauniainen
- Hailuoto
- Uurainen
- Ii
- Sauvo
- Siilinjärvi
- Pyhtää
- Vesilahti
- Pornainen
- Orivesi

-3,0 – +1,6

Toiseksi paras
neljännes

- Pälkäne
- Hyvinkää
- Raisio
- Lieto
- Vihti
- Hattula
- Hollola
- Lumijoki
- Laukaa
- Mynämäki
- Orimattila
- Nokia
- Muurame
- Masku
- Mäntsälä

-3,2 – -5,7

Toiseksi heikoin
neljännes

- Kirkkonummi
- Kerava
- Taipalsaari
- Siuntio
- Muhos
- Mustasaari
- Rusko
- Tyrnävä
- Kaarina
- Karkkila
- Asikkala
- Lempäälä
- Kempele
- Pirkkala
- Ilmajoki

-5,8 – -18,9

Heikoin
neljännes

- Janakkala
- Nousiainen
- Naantali
- Nurmijärvi
- Järvenpää
- Ylöjärvi
- **Kangasala**
- Sipoo
- Kontiolahti
- Tuusula
- Hämeenkyrö
- Ulvila
- Liminka
- Sotkamo

MDI

KEHYSKUNTIEN POSITIO VETO- JA PITOVOIMA-INDEKSIIN MUUTOKSESSA NELJÄNNEKSITTÄIN 2020–2026*

+7,7 – +18,9

Paras
neljännes

- Vesilahti
- Tuusula
- Lumijoki
- Nousiainen
- Raisio
- Sauvo
- Hämeenkyrö
- Siilinjärvi
- Pyhtää
- Masku
- Naantali
- Nokia
- Asikkala
- Hattula

+0,5 – +7,1

Toiseksi paras
neljännes

- Uurainen
- Hirvensalmi
- Orivesi
- Hankasalmi
- **Kangasala**
- Sotkamo
- Pirkkala
- Mynämäki
- Hollola
- Mustasaari
- Hailuoto
- Taipalsaari
- Toivakka
- Tyrnävä
- Ii

-4,5 – +0,2

Toiseksi heikoin
neljännes

- Kirkkonummi
- Ilmajoki
- Laukaa
- Petäjävesi
- Sipoo
- Ulvila
- Pälkäne
- Järvenpää
- Orimattila
- Pornainen
- Lempäälä
- Muurame
- Mäntsälä
- Muhos
- Kerava

-4,8 – -18,2

Heikoin
neljännes

- Janakkala
- Hyvinkää
- Kaarina
- Nurmijärvi
- Ylöjärvi
- Siuntio
- Karkkila
- Kontiolahti
- Lieto
- Kempele
- Vihti
- Liminka
- Rusko
- Kauniainen

MDI

Part of FCG.

MDI.FI

/MDIFRIENDS

@MDIFRIENDS

ALUEKEHITTÄMISEN
KONSULTTITOIMISTO MDI